

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

**ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ
ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ
ТА ЇЇ АНАЛІЗ**

**Робоча програма
для студентів спеціальності
071 "Облік і оподаткування"
другого (магістерського) рівня**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2017**

УДК 657.37:006.032(07)

ББК 65.052.226р

Ф 59

Затверджено на засіданні кафедри бухгалтерського обліку.
Протокол № 2 від 20.09.2016 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: Ю. Д. Малярєвський
Н. С. Пасенко

Фінансова звітність за міжнародними стандартами та її аналіз :
Ф 59 робоча програма для студентів спеціальності 071 "Облік і оподаткування" другого (магістерського) рівня : [Електронне видання] / уклад. Ю. Д. Малярєвський, Н. С. Пасенко. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2017. – 72 с.

Подано тематичний план навчальної дисципліни та її зміст за модулями й темами. Наведено плани лекцій, практичних занять, рекомендовану літературу, питання для самостійного вивчення та самодіагностики, критерії оцінювання знань студентів.

Рекомендовано для студентів спеціальності 071 "Облік і оподаткування" другого (магістерського) рівня.

УДК 657.37:006.032(07)

ББК 65.052.226р

© Харківський національний економічний
університет імені Семена Кузнеця, 2017

Вступ

Процеси економічної інтеграції у світовий простір та інтернаціоналізація економіки привели до необхідності у стандартизації системи обліку, яка є інформаційною базою для ухвалення виважених управлінських рішень. Тоді, як Україна обрала напрям розвитку на партнерство зі світовим співтовариством, необхідно національну систему обліку та складання звітності гармонізувати з вимогами міжнародних стандартів. Це буде сприяти формуванню привабливого інвестиційного клімату у країні та прискорить інтеграційні процеси в економічних відносинах.

Подальший розвиток підприємництва в Україні, який виходить і за її межі, а також діяльність підприємств із іноземним капіталом та вкладеними іноземними інвестиціями, розширене коло зарубіжних покупців вітчизняної продукції та постачальників імпортованих товарів, прагнення до європейської спільноти потребує складання фінансової звітності за міжнародними стандартами. В Україні узагальнення інформації про фінансовий стан, фінансові результати, рух грошових коштів, зміни у власному капіталі у формах фінансової звітності відбувається за вимогами як національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку, так і міжнародних стандартів фінансової звітності. Необхідність у складанні фінансової звітності в Україні за вимогами міжнародних стандартів також законодавчо затверджено в Законі України "Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" № 996-XIV від 16 липня 1999 року зі змінами та доповненнями.

Тому студентам для поглиблення компетентностей у галузі обліку та складання звітності за міжнародними стандартами необхідно вивчення цієї навчальної дисципліни.

Навчальна дисципліна "Фінансова звітність за міжнародними стандартами та її аналіз" належить до професійного циклу навчальних дисциплін підготовки магістрів за спеціальністю 071 "Облік і оподаткування" магістерської програми "Облік і аудит".

1. Опис навчальної дисципліни

Назва показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
		Денна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 07 "Управління та адміністрування"	За вибором
Змістових модулів – 2	Спеціальність 071 "Облік і оподаткування"	Рік підготовки
		1-й
Загальна кількість годин – 150		Семестр
		2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3; самостійної роботи студента – 8	Освітній ступінь: магістр	Лекції
		10 год
		Практичні заняття
		30 год
		Самостійна робота
		110 год
		Вид контролю
		екзамен

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи на дисципліну становить 36,36 %.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни є підготовка студентів до виконання професійних обов'язків як бухгалтерів, так і топ-менеджерів в умовах глобалізації, завдяки засвоєнню студентами необхідних загально-методичних та практичних засад побудови системи обліку, організації та ведення на підприємствах фінансового обліку активів, капіталу, зобов'язань та складання фінансової звітності за міжнародними стандартами, а також аналізу наведеної інформації з наданням рекомендацій щодо подальшого управління.

Основними **завданнями навчальної дисципліни** є такі:

вивчення вимог міжнародних стандартів обліку та фінансової звітності;
систематизація здобутих знань щодо формування системи обліку на підприємстві;

забезпечення засвоєння методичних підходів та практичних прийомів щодо складання фінансової звітності за міжнародними стандартами;

формування вмінь інтерпретувати та використовувати інформацію звітності для ухвалення управлінських рішень;

вивчення організації ведення обліку за міжнародними стандартами; опанування методики трансформації фінансової звітності, складеної за національними стандартами, у звітність за міжнародними стандартами.

Об'єктом навчальної дисципліни є система організації обліку та складання фінансової звітності за міжнародними стандартами та її аналіз.

Предметом навчальної дисципліни є особливості організації та ведення обліку й складання фінансової звітності підприємств за міжнародними стандартами та її аналіз.

Вивчення дисципліни має сприяти прагненню студентів до здобуття і збагачення знань; зацікавленості в пізнавальній діяльності; виробленню нового типу економічного мислення, навичок у самостійній роботі з інструктивним і законодавчим матеріалом, додатковою літературою; формуванню самостійності та творчої активності в момент ухвалення рішень; принциповості, ініціативності, професійної етики, моральних якостей.

Із метою кращого засвоєння навчального матеріалу дисципліни "Фінансова звітність за міжнародними стандартами та її аналіз" студенти повинні до його початку опанувати знання та навички з бухгалтерського, фінансового та податкового обліку і звітності, обліку за видами економічної діяльності, управлінського обліку, організації й методики економічного аналізу та інших. Знання цих дисциплін та сформовані у процесі їх вивчення навички дають студентам можливість вивчити теоретичні основи ведення обліку та складання звітності на підприємствах за національними стандартами обліку, а також сформувані вміння та навички у практичній діяльності.

У свою чергу, знання із цієї навчальної дисципліни забезпечують успішне виконання магістерських дипломних робіт.

У процесі навчання студенти здобувають необхідні знання під час лекційних занять та виконання практичних завдань. Також великого значення в процесі вивчення та закріплення знань набуває самостійна робота студентів. Усі види занять розроблено відповідно до кредитно-трансферної системи організації навчального процесу.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент має:

знати:

понятійний та категорійний апарат щодо складання фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами;

законодавчо-нормативні документи, які регламентують ведення обліку та складання фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами;

особливості обліку активів, зобов'язань, капіталу, доходів, витрат і фінансових результатів за міжнародними стандартами обліку;

особливості складання фінансової звітності за міжнародними стандартами та побудови робочих трансформаційних таблиць;

особливості проведення аналізу фінансової звітності за міжнародними стандартами;

ВМІТИ:

застосовувати у практичній діяльності законодавчі та нормативні матеріали щодо ведення обліку та складання фінансової звітності за національними та міжнародними стандартами;

вирішувати завдання різних видів складності (стереотипних, діагностичних та евристичних) щодо особливостей обліку активів, зобов'язань та капіталу за міжнародними стандартами обліку та звітності;

складати та аналізувати фінансову звітність за міжнародними стандартами фінансової звітності (МСФЗ);

відобразити всі необхідні розкриття до фінансової звітності за вимогами МСФЗ.

У процесі викладання навчальної дисципліни основну увагу приділено оволодінню студентами професійними **компетентностями**, наведеними в табл. 2.1.

Структуру складових частин професійних компетентностей та їх формування, відповідно до Національної рамки кваліфікацій України, наведено в табл. А.1 додатка А.

Таблиця 2.1

Професійні компетентності, які отримують студенти у результаті вивчення навчальної дисципліни

Код компетентностей	Назва компетентностей	Складові частини компетентностей
1	2	3
ФЗМСА* 1	Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами та проведення її аналізу	Засвоєння загальних принципів ведення обліку та підготовки фінансових звітів за МСФЗ до визнання, оцінки та подання статей (елементів фінансових звітів)
		Знання особливостей складання фінансової звітності за міжнародними стандартами, здатність до складання всіх форм фінансової звітності

1	2	3
ФЗМСА 2	Розроблення ефективних рішень щодо відображення в обліку активів, зобов'язань, капіталу доходів і витрат за міжнародними стандартами обліку та звітності	Здатність відображати в обліку поточні активи за міжнародними стандартами
		Здатність відображати в обліку необоротні активи за МСФЗ
		Здатність відображати в обліку зобов'язання за міжнародними стандартами
		Здатність відображати в обліку капітал за МСФЗ
		Здатність відображати в обліку доходи та витрати й коригувати помилки за міжнародними стандартами обліку та звітності
ФЗМСА 3	Розроблення ефективних рішень щодо переходу обліку на міжнародні стандарти та проведення аналізу фінансової звітності	Здатність формувати облікову політику з урахуванням вимог міжнародних стандартів та застосування методики трансформації фінансової звітності, складеної за національними стандартами, у звітність за міжнародними стандартами
		Здатність інтерпретувати й використовувати інформацію, наведену у фінансовій звітності, для прийняття управлінських рішень

Примітка. * ФЗМСА – Фінансова звітність за міжнародними стандартами та її аналіз.

Під час вивчення навчальної дисципліни студент підвищує такі *особисті компетентності*, як: рівень мотивації набуття кваліфікації магістра з обліку та аудиту; саморозвиток (бажання та уміння навчатися, пізнавальну активність, високий рівень самоорганізації); комунікабельність у міжнародному середовищі та серед студентів; уважність; відповідальність за результат; активність; ініціативність; допитливість; наполегливість; адекватність ухвалення рішень; впевненість у собі; старанність; прагнення до мети; надійність; самоконтроль; увагу до деталей; цілеспрямованість; пунктуальність; кмітливість та інші.

Під час вивчення навчальної дисципліни студент підвищує такі *когнітивні компетентності*, як: неординарність та креативність мислення; відкритість до нововведень; новаторство; уміння правильно та чітко висловлювати свої думки; аналіз; синтез; порівняння; співставлення; творчий пошук; логічність побудови відповіді; втілення в практичну діяльність нових форм та методів організації праці; критичність; гнучкість думки; уміння знаходити інформацію, користуватися літературними джерелами.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1

Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами

Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ

1.1. Сутність МСФЗ.

Мета та шляхи гармонізації фінансової звітності. Сутність МСФЗ, їх класифікація. Організація діяльності Ради Міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (МСБО). Процедури розроблення МСФЗ.

1.2. Статус МСФЗ та їх застосування.

Сфера застосування МСФЗ у світовій та вітчизняній практиці обліку.

1.3. Порівняльна характеристика МСФЗ, US GAAP та П(С)БО.

Порівняльна характеристика МСФЗ, US GAAP та П(С)БО за критеріями: регламентація форм звітності та плану рахунків обліку; переваги, недоліки складання звітності, вимоги до них; особливості обліку відповідних активів, зобов'язань та капіталу.

Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів

2.1. Призначення та склад фінансової звітності.

Призначення фінансової звітності. Користувачі та їх інформаційні потреби. Склад та призначення компонентів фінансової звітності. Визнання її елементів.

2.2. Вимоги до подання інформації у фінансових звітах.

Вимоги та припущення до інформації, наданої у фінансових звітах. Її якісні характеристики. Аналіз ступеня узагальнення інформації у фінансових звітах.

2.3. Порядок подання фінансових звітів.

Структура річної фінансової звітності. Інформація, яку подають як додатки до фінансової звітності. Визначення звітного періоду, за який надано інформацію. Взаємозв'язок інформації у різних формах фінансової звітності.

Тема 3. Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)

3.1. Призначення балансу та його структура.

Призначення балансу і його структура, елементи балансу. Особливості складання балансу за міжнародними стандартами звітності. Інформація, що розміщується в балансі, та її використання. Статті балансу за вимогами МСФО 1: мінімальний перелік статей, який слід відображати при складанні балансу підприємства. Форма балансу за вимогами НП(С)БО 1.

3.2. Визначення, оцінка та класифікація активів балансу.

Актив балансу. Визначення, оцінка і класифікація активів. Особливості оцінки і відображення в балансі необоротних активів. Склад, оцінка і відображення в балансі оборотних активів.

3.3. Визначення, оцінка та класифікація пасиву балансу.

Пасив балансу. Загальна характеристика пасиву балансу. Характеристика статей власного капіталу і відображення їх у балансі. Визначення, оцінка і класифікація зобов'язань. Особливості оцінки і відображення в балансі довгострокових зобов'язань. Склад поточних зобов'язань і їх наявність у балансі.

3.4. Розкриття окремих статей балансу у примітках до звітності.

Розкриття окремих статей балансу в примітках до фінансової звітності.

Тема 4. Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)

4.1. Призначення звіту про прибутки і збитки (про фінансові результати).

Призначення звіту про прибутки і збитки. Елементи звіту, їх визнання та оцінка. Визнання доходу і витрат у звіті про прибутки і збитки (про фінансові результати). Визначення прибутку (збитку) у звіті за вимогами НП(С)БО і МСФЗ.

4.2. Структура звіту, його формати і мінімальний об'єм інформації у звіті за вимогами МСФЗ та НП(С)БО.

Методи подання звіту: за характером витрат (економічним елементом); функції витрат (собівартості реалізації).

4.3. Розрахунок показників прибутку (збитку) на акцію.

Показники розрахунку прибутку на акцію і їхнє призначення. Методика розрахунку прибутковості акцій. Базовий прибуток на акцію. Розбавлений прибуток на акцію. Потенційно проста акція. Розрахунок розбавленого прибутку на акцію.

4.4. Розкриття окремих статей звіту про прибутки і збитки (про фінансові результати) у примітках до звітності.

Розкриття окремих статей звіту про прибутки і збитки в примітках до фінансової звітності.

Тема 5. Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі

5.1. Призначення звіту про зміни у власному капіталі

Призначення звіту про зміни у власному капіталі. Елементи звіту, їх визнання та оцінка.

5.2. Зміст і формат звіту про зміни у власному капіталі.

Складові власного капіталу. Приклад структури звіту про зміни у власному капіталі за вимогами МСФЗ. Перелік статей, які слід відображати у звіті про зміни у власному капіталі за вимогами МСФЗ 1 за конкретних господарських операцій. Приклад складання звіту про зміни у власному капіталі.

5.3. Розкриття інформації у примітках до звіту про зміни у власному капіталі.

Розкриття інформації в примітках до фінансових звітів. Відомості про акції і дивіденди. Розподіл частин статутного капіталу між власниками. Права, привілеї або обмеження щодо частин статутного капіталу. Зміни в складі частин власників у статутному капіталі.

Тема 6. Особливості складання звіту про рух грошових коштів

6.1. Призначення звіту про рух грошових коштів та його структура. Методи визначення руху грошових коштів.

Призначення звіту про рух грошових коштів. Мета звіту про рух грошових коштів. Використання звіту про рух грошових коштів керівництвом підприємства. Використання звіту про рух грошових коштів інвесторами та кредиторами. Методичні основи і вимоги до складання звіту про рух грошових коштів. Методи визначення руху грошових коштів операційної діяльності: прямий і непрямий.

6.2. Зміст звіту і групування грошових потоків за видами діяльності. Формат і структура звіту про рух грошових коштів.

Зміст звіту і групування грошових потоків за видами діяльності. Грошові кошти. Еквіваленти грошових коштів. Грошові потоки. Операційна діяльність і її грошові потоки. Інвестиційна діяльність і її грошові потоки. Фінансова діяльність і її грошові потоки. Класифікація надходження і вибуття грошових коштів. Формат і структура звіту про рух грошових коштів.

6.3. Особливості відображення окремих грошових потоків.

Перелік грошових потоків, які особливо відображаються в звіті про рух грошових коштів.

6.4. Розкриття інформації про рух грошових коштів у примітках до фінансової звітності.

Розкриття інформації про рух грошових коштів в примітках до фінансової звітності. Значна сума сальдо грошових коштів і їх еквівалентів. Перелік окремих сум грошових коштів, які за вимогами МСФЗ 7 "Звіт про рух грошових коштів" слід розкривати в примітках до фінансової звітності.

Тема 7. Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності

7.1. Визначення сегментів та їх види. Елементи звітності та облікова політика сегмента.

Сфера застосування МСФЗ 8 "Операційні сегменти". Операційні сегменти, їх визначення та види. Компонент суб'єкта господарювання як операційний сегмент. Признаки операційного сегмента.

Звітні сегменти та критерії їх угруповання. Перелік аспектів, за якими проводиться угруповання операційних сегментів. Кількісні пороги, за яких відображається в звітності інформація про операційний сегмент. Операційні і звітні сегменти.

7.2. Розкриття сегментної інформації.

Розкриття інформації відповідно вимогам МСФЗ 8 "Операційні сегменти". Перелік інформаційних даних щодо розкриття інформації відносно звітних сегментів. Інформація про прибуток або збиток, активи та зобов'язання. Оцінка кожної статті сегмента в звітності. Узгодження показників звітності за сегментами з іншими формами фінансової звітності. Додаткова інформація: про продукти та послуги; про географічні регіони; про основних клієнтів тощо.

7.3. Призначення, сфера застосування та порядок подання консолідованої фінансової звітності. Принципи підготовки консолідованої звітності.

Мета складання консолідованої фінансової звітності. Принципи підготовки консолідованої фінансової звітності. Вимоги МСФО 27 і НП(С)БО 2. Терміни, що використовуються при складанні консолідованої фінансової звітності. Обов'язки материнської компанії.

7.4. Процедура консолідації фінансових звітів.

Коригування і виключення при консолідації фінансових звітів. Основні і косметичні коригування.

Складання консолідованого балансу. Визначення власного капіталу у консолідованому балансі. Розрахунки для консолідованого балансу: чистих активів дочірнього підприємства; гудвіла; частки меншості; нерозподіленого прибутку. Приклад складання консолідованого балансу групи.

Складання консолідованого звіту про прибутки і збитки. Перелік умов, які слід враховувати при складанні консолідованого звіту про прибутки і збитки. Приклад складання консолідованого звіту про прибутки і збитки.

Складання консолідованого звіту про зміни власного капіталу. Врахування коригувань власного капіталу, розрахунків нерозподіленого прибутку при складанні консолідованого балансу та звіту про прибутки і збитки.

Складання консолідованого звіту про рух грошових коштів.

7.5. Розкриття інформації про консолідацію фінансових звітів.

Розкриття інформації про консолідовану фінансову звітність. Відомості про дочірні підприємства, характер відносин дочірнього і материнського підприємств, застосування різних облікових політик.

Змістовий модуль 2

Облік активів, власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ. Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами

Тема 8. Облік поточних активів

8.1. Облік грошових коштів та їх еквівалентів.

Визнання та облік грошових коштів та їх еквівалентів. Формування малої каси на підприємстві. Формування системи внутрішнього контролю над рухом грошових коштів.

8.2. Облік дебіторської заборгованості.

Сутність та види дебіторської заборгованості. Визначення й оцінювання дебіторської заборгованості. Відображення в обліку торговельних знижок та грошових знижок (знижок за оплату у визначений строк). Облік повернення товарів. Відображення в обліку продажу дебіторської заборгованості. Облік передачі дебіторської заборгованості в заставу.

Визначення сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості. Методи списання безнадійної заборгованості: метод прямого списання та метод формування резерву сумнівних боргів. Відображення в обліку формування резерву сумнівних боргів та списання безнадійної дебіторської

заборгованості. Способи формування резерву сумнівних боргів за методами: відсотка від чистої реалізації в кредит, відповідно до терміну оплати дебіторської заборгованості.

8.3. Облік розрахунків за векселями отриманими.

Поняття, види та облік розрахунків за векселями. Облік розрахунків за векселями, отриманими за продані товари (роботи, послуги). Співставлення отриманих векселів та дебіторської заборгованості.

8.4. Визнання та первісна оцінка запасів.

Нормативна база щодо обліку запасів за МСФЗ. Визначення запасів, критерії визнання запасів активами. Системи обліку запасів, їх характеристики. Склад первісної вартості запасів.

8.5. Облік запасів та відображення запасів у балансі.

Особливості обліку придбання, перероблення та реалізації запасів, відповідно до постійної та періодичної системи обліку. Методи оцінки вибуття запасів. Особливості застосування різних методів вибуття запасів за постійною та періодичною системою обліку.

Оцінка запасів, відповідно до принципу обачності. Облік переоцінки запасів за періодичної та постійної системи обліку. Відображення в обліку списання різниці між собівартістю запасів та їх ринковою вартістю за прямим та непрямим методами.

Тема 9. Облік необоротних активів

9.1. Визнання та оцінка необоротних активів.

Нормативна база щодо обліку основних засобів та нематеріальних активів за МСФЗ. Визначення основних засобів та нематеріальних активів, критерії визнання їх активами. Класифікація необоротних активів. Види оцінок необоротних активів. Склад первісної вартості основних засобів та нематеріальних активів.

9.2. Відображення в обліку основних засобів та нематеріальних активів.

Облік надходження основних засобів та нематеріальних активів: придбання за плату, будівництва, отримання в обмін на подібні та неподібні, у вигляді вкладення до статутного капіталу, за безоплатного отримання. Облік вибуття основних засобів та нематеріальних активів: реалізації, ліквідації, передачі в обмін на подібні та неподібні, у вигляді вкладення до статутного капіталу, безоплатної передачі. Облік поточних витрат на модернізацію та утримання у придатному стані основних засобів та нематеріальних активів. Відображення в обліку переоцінки (дооцінки або уцінки)

основних засобів та нематеріальних активів. Облік зменшення (збільшення) корисності основних засобів та нематеріальних активів.

9.3. Амортизація основних засобів та нематеріальних активів.

Методи нарахування амортизації, порядок визначення сум амортизаційних відрахувань та їх облік.

9.4. Облік інвестиційної нерухомості та непоточних активів, призначених для продажу за МСФЗ.

Визначення, визнання та оцінка інвестиційної нерухомості. Переведення та вибуття інвестиційної нерухомості. Розкриття інформації про інвестиційну нерухомість. Класифікація та оцінка непоточних активів, призначених для продажу. Подання та розкриття інформації про закінчену діяльність та непоточні активи, призначені для продажу.

Тема 10. Облік оренди. Облік інвестицій

10.1. Визнання оренди та її класифікація.

Нормативна база щодо обліку орендних операцій. Класифікація оренди. Переваги та недоліки різних видів оренди.

10.2. Відображення орендних операцій в обліку та звітності орендаря.

Розподіл орендних платежів за ефективною ставкою відсотка. Облік фінансової оренди у орендаря. Облік операційної оренди в орендаря.

10.3. Відображення орендних операцій в обліку та звітності орендодавця.

Облік фінансової оренди у орендодавця. Облік операційної оренди в орендодавця.

10.4. Класифікація, визнання та подання фінансових інструментів.

Нормативна база щодо обліку фінансових інструментів. Визначення, визнання та класифікація фінансових інструментів.

10.5. Оцінка та облік фінансових інструментів.

Особливості оцінки фінансових інвестицій. Облік наявності та руху короткотермінових фінансових інвестицій. Інші короткотермінові (поточні) інвестиції. Облік інвестицій пов'язаних сторін за методом участі в капіталі. Облік інвестицій за амортизованою вартістю. Облік зменшення корисності фінансових активів. Амортизація премії та дисконту за методом ефективною ставки відсотка.

10.6. Облік хеджування.

Інструменти, об'єкти та ефективність хеджування. Оцінювання хеджування. Хеджування грошових потоків.

10.7. Визнання та облік платежів на основі акцій.

Визнання платежів на основі акцій, здійснених інструментами капіталу. Умови угод платежів на основі акцій та їх зміни.

10.8. Методи й моделі оцінки платежу на основі акції.

Оцінка платежу на основі акції. Оцінювання платежу на основі акції за різними вартостями. Вимоги до методів оцінювання платежу на основі акції. Чинники, що впливають на оцінку платежу на основі акції.

Тема 11. Облік зобов'язань та власного капіталу

11.1. Класифікація, визначення та визнання зобов'язань.

Нормативна база щодо обліку зобов'язань. Визначення та класифікація зобов'язань. Визнання зобов'язань.

11.2. Облік поточних зобов'язань.

Облік короткотермінових позик. Види позик і порядок їх отримання в установах банку. Облік поточної заборгованості за довготерміновими зобов'язаннями. Облік виданих короткотермінових векселів. Облік рахунків до сплати. Облік розрахунків з учасниками. Визнання та категорії виплат працівникам. Облік короткотермінових виплат працівникам. Облік нарахувань та розрахунків із фондами соціального страхування. Облік розрахунків за пенсійними програмами та з бюджетом.

11.3. Облік довготермінових зобов'язань.

Облік довготермінових кредитів банку. Облік відстрочених кредитів банку. Облік довготермінових векселів. Облік зобов'язань за облігаціями. Облік премій (дисконту) за випущеними облігаціями.

11.4. Класифікація, визначення та визнання власного капіталу.

Нормативна база щодо обліку власного капіталу. Визначення та класифікація власного капіталу. Структура акціонерного капіталу. Визначення акцій, опціону, дивідендів, їх класифікація. Формування звіту про зміни у власному капіталі.

11.5. Облік операцій з власним капіталом.

Облік вкладів. Методи розподілу прибутків та збитків у товаристві: метод установленної пропорції; метод питомої ваги вкладеного капіталу; метод, який ураховує заробітну плату партнерів, відсотки на вкладений капітал та фіксовану ставку. Облік перереєстрації товариства. Облік ліквідації товариства. Облік випуску акцій: за номінальною вартістю, із дисконтом і премією. Продаж вилучених акцій

Тема 12. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток

12.1. Визначення, оцінка та визнання доходів та витрат.

Нормативна база щодо обліку доходу. Види діяльності підприємства. Визначення та класифікація доходів. Оцінка та визнання доходів за сутністю операцій. Умови визнання доходів. Розподіл доходів.

Нормативна база щодо обліку витрат. Визначення та класифікація витрат. Оцінка та визнання витрат за сутністю операцій. Умови визнання витрат. Розподіл витрат.

12.2. Формування доходу та витрат від різних видів діяльності та його облік.

Облік доходів від різних видів діяльності підприємства. Облік витрат на різні види діяльності підприємства.

12.3. Визнання та оцінка податку на прибуток.

Визнання податку на прибуток. Формування податкового вивірення. Вплив тимчасових різниць на податковий прибуток та відображення в балансі. Розрахунок витрат (доходів) за податком на прибуток.

Тема 13. Вплив коливань курсів валют та інфляції. Коригування помилок

13.1. Визнання та облік курсової різниці.

Нормативна база щодо обліку валютних операцій. Визначення валют та валютних курсів. Відображення операцій в іноземній валюті, у функціональній валюті підприємства. Визнання курсової різниці та відображення її в обліку. Коригування проведень.

13.2. Облік та складання звітності в умовах зміни цін та інфляції.

Нормативна база щодо обліку в умовах змін цін та інфляції. Вимоги щодо відображення впливу зміни ціни та інфляції в обліку та звітності. Методи відображення впливу цін та їх застосування. Коригування проведень.

13.3. Коригування помилок у фінансових звітах.

Застосування коригувальних проведень. Визначення робочої (трансформаційної) таблиці та її формування.

Тема 14. Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами

14.1. Аналіз балансу (звіту про фінансовий стан).

Основні напрями та показники аналізу балансу (звіту про фінансовий стан).

14.2. Аналіз звіту про прибутки та збитки.

Основні напрями аналізу звіту про прибутки та збитки.

14.3. Аналіз звіту про зміни у власному капіталі.

Основні напрями аналізу балансу звіту про зміни у власному капіталі.

14.4. Аналіз звіту про рух грошових коштів.

Основні напрями аналізу звіту про рух грошових коштів.

Тема 15. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ

15.1. Сутність та визначення облікової політики.

Сутність облікової політики, її визначення та структура. Етапи облікового циклу. Умови, необхідні для перегляду облікової політики. Відображення в обліку та звітності змін в обліковій політиці та облікових цінах.

15.2. Процес формування робочої (трансформаційної) таблиці на основі визначеної облікової політики.

Етапи роботи із трансформаційною таблицею.

15.3. Процедури переходу на МСФЗ.

Нормативна база щодо процесу переходу на МСФЗ. Вибір облікової політики суб'єкта господарювання. Етапи переходу на МСФЗ. Процедури підготовки вступного балансу та їх вплив на фінансову звітність. Практика трансформації української звітності у МСФЗ. Логіка трансформації. Перекласифікація активів. Особливості визнання елементів фінансової звітності за першого застосування МСФЗ.

4. Структура навчальної дисципліни

Із самого початку вивчення навчальної дисципліни кожен студент має бути ознайомлений як із робочою програмою навчальної дисципліни та формами організації навчання, так і зі структурою, змістом та обсягом кожного з її навчальних модулів, а також із усіма видами контролю та методикою оцінювання сформованих професійних компетентностей.

Вивчення студентом навчальної дисципліни відбувається шляхом послідовного та ґрунтовного опрацювання навчальних модулів. Навчальний модуль – це окремий, відносно самостійний блок дисципліни, який логічно поєднує кілька навчальних елементів дисципліни за змістом та взаємозв'язками. Тематичний план дисципліни складається з двох змістових модулів (табл. 4.1).

Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	усього	у тому числі		
		лекційні	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами				
<i>Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ</i>	5,5	0,5	–	5
<i>Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів</i>	7,5	0,5	2	5
<i>Тема 3. Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)</i>	9	1	2	6
<i>Тема 4. Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)</i>	8,5	0,5	2	6
<i>Тема 5. Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі</i>	7,5	0,5	2	5
<i>Тема 6. Особливості складання звіту про рух грошових коштів</i>	7,5	0,5	2	5
<i>Тема 7. Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності</i>	10,5	0,5	2	8
<i>Колоквіум за змістовим модулем 1</i>	2	–	2	–
Разом за змістовим модулем 1	58	4	14	40
Змістовий модуль 2				
Облік активів, власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ.				
Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами				
<i>Тема 8. Облік поточних активів</i>	16	1	2	13
<i>Тема 9. Облік необоротних активів</i>	16	1	2	13

Закінчення табл. 4.1

1	2	3	4	5
<i>Тема 10.</i> Облік оренди. Облік інвестицій	11,5	0,5	2	9
<i>Тема 11.</i> Облік зобов'язань та власного капіталу	8,5	0,5	1	7
<i>Тема 12.</i> Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток	8,5	0,5	1	7
<i>Тема 13.</i> Вплив коливань курсів валют та інфляції. Коригування помилок	10,5	0,5	2	8
<i>Тема 14.</i> Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами	11	1	2	8
<i>Тема 15.</i> Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	8	1	2	5
<i>Колоквіум за змістовим модулем 2</i>	2	–	2	–
Разом за змістовим модулем 2	92	6	16	70
Усього годин за модулями	150	10	30	110

5. Теми практичних занять

Практичне заняття – це форма навчального заняття, за якої викладач організовує детальний розгляд окремих теоретичних положень навчальної дисципліни і формує вміння та навички в їх практичному застосуванні шляхом індивідуального виконання студентом сформульованих завдань. Проведення таких занять ґрунтується на попередньо підготовленому методичному матеріалі: тестах для виявлення ступеня оволодіння необхідними теоретичними положеннями, наборі завдань різного рівня складності для виконання їх на занятті. Воно містить у собі проведення попереднього контролю за знаннями, вміннями і навичками студентів; ставлення загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, виконання завдань із їх обговоренням; вирішення контрольних завдань, їх перевірку, оцінювання (табл. 5.1).

Перелік тем практичних занять

Назва змістового модуля	Теми практичних занять (за модулями)	Кількість годин	Література
1	2	3	4
<i>Змістовий модуль 1 Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами</i>	<i>Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів</i>	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [4; 5; 7 – 24; 26 – 32; 42 – 49; 52 – 58; 60; 63; 67; 69 – 79]
	<i>Тема 3. Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)</i>	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [7; 33; 44; 47; 57 – 63]
	<i>Тема 4. Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)</i>	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [7; 33; 44; 47; 57 – 63]
	<i>Тема 5. Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі</i>	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [7; 33; 44; 47; 57 – 63]
	<i>Тема 6. Особливості складання звіту про рух грошових коштів</i>	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [7; 33; 44; 47; 57 – 63]
	<i>Тема 7. Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності</i>	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [7; 33; 44; 47; 57 – 63]
	<i>Колоквіум за змістовим модулем 1</i>	2	
<i>Змістовий модуль 2 Облік активів, власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ. Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами</i>	<i>Тема 8. Облік поточних активів</i>	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 34; 36; 77; 78]
	<i>Тема 9. Облік необоротних активів</i>	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 25, 37, 62; 77; 78]
	<i>Тема 10. Облік оренди. Облік інвестицій</i>	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 77; 78]
	<i>Тема 11. Облік зобов'язань та власного капіталу</i>	1	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [6; 20, 22; 77; 78]
	<i>Тема 12. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток</i>	1	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [6; 20; 22; 35; 77; 78]

1	2	3	4
	<i>Тема 13.</i> Вплив коливань курсів валют та інфляції. Коригування помилок	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 61; 66; 77; 78]
	<i>Тема 14.</i> Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 66; 77; 78]
	<i>Тема 15.</i> Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	2	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20; 22; 38 – 41; 50; 51; 59; 68; 77; 78]
	<i>Колоквіум за змістовим модулем 2</i>	2	
Разом годин за змістовими модулями		30	

5.1. Приклади типових практичних завдань за модулями

Змістовий модуль 1 Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами

Рівень 1. Зазначте який із наведених принципів і якісних характеристик, відзначених буквами, застосовується до нижче приведених статей:

а) своєчасність; б) порівнянність; в) повне розкриття; г) консерватизм; д) принцип оцінки (грошового виміру); е) істотність; ж) історичної собівартості; з) нарахування доходів та витрат; і) автономності; к) періодичності.

1. Той самий метод врахування запасів застосовувався в поточному та минулому році.

2. До фінансових звітів додається пояснювальна записка, яка говорить про те, що можливо у компанії виникне зобов'язання в суді, навіть якщо ніякого формального зобов'язання на дату упорядкування бухгалтерського балансу не існує.

3. Всі виплати з малої каси дебетуються на рахунку інших витрат.

4. Для цілей підготування щомісячних фінансових звітів магазин роздрібної торгівлі не проводить повний фізичний підрахунок запасів, а використовує розрахункові дані.

5. Запаси оцінюються за найменшою із собівартостей або за ринковою вартістю.
6. Довгострокові інвестиції оцінюються за вартістю придбання.
7. Купівля дрібних інструментів, якими користується значна виробнича фірма відображається як витрати.
8. Компанія досягає угоди з клієнтом про погашення клієнтом кредиту, що вже був списаний як безнадійний.
9. Бухгалтер протягом місяця враховував запаси в натуральній та грошовій оцінці. У звітності була відображена сума запасів в грошовому вимірі.
10. Компанія В придбала довгострокові інвестиції. В обліку ці інвестиції відображені за вартістю придбання.
11. Бухгалтер склав та представив річну фінансову звітність компанії.
12. Компанія сплатила 5 000 долл. за патент. Сума була записана у дебет рахунка "Патенти" та визначена сума амортизації.
13. Компанія "Сатурн" відвантажила продукцію покупцям на суму 15 000 євро та відобразила ці операції на рахунках обліку. Гроші від покупців ще не надійшли.
14. Власник компанії "Талісман" придбав цінні папери за власні кошти. Ця операція не була відображена в обліку компанії "Талісман".
15. Компанія списує борг клієнта у результаті його неплатоспроможності. На суму боргу клієнта бухгалтер у попередніх періодах нарахував резерв сумнівних боргів.

Рівень 2. Необхідно скласти баланс та звіт про прибутки та збитки на підставі наведених даних.

На 31 грудня минулого року підприємство "ABC" мало (ум. од.):

Грошові кошти	2 160
Рахунки до одержання	1 250
Канцтовари	180
Передсплачене страхування устаткування	240
Офісне устаткування	3 400
Накопичений знос	600
Рахунки до сплати	700
Дохід майбутніх періодів	460
Капітал	4 870
Вилучення	400
Дохід від надання консультаційних послуг	2 900
Витрати на заробітну плату	1 500
Витрати на оренду	400

Рівень 3. Необхідно скласти консолідований баланс на 31 грудня 20__ року за наведеними даними.

Материнське підприємство складає консолідовану звітність. Баланс, складений материнським підприємством на 31 грудня поточного року наведено в табл. 5.2. Баланс, складений, дочірнім підприємством на 31 грудня поточного року наведено в табл. 5.3.

Таблиця 5.2

**Баланс, складений материнським підприємством,
на 31 грудня поточного року**

Статті балансу	Сума, тис. євро
1	2
Непоточні активи	
Основні засоби	571 060
Нематеріальні активи	1 120
Інвестиційна нерухомість	131 600
Інвестиції	23 940
Усього непоточних активів	727 720
Поточні активи	
Виробничі запаси	56 400
Готова продукція	3 934
Торгова дебіторська заборгованість	3 517
Розрахунки з дочірнім підприємством	792
Поточні інвестиції	151
Кошти в касі	22
Овердрафт	350
Усього поточних активів	65 166
Баланс	792 886
Власний капітал	
Акціонерний капітал	420 000
Емісійний дохід	28
Резерв переоцінки	151
Нерозподілений прибуток на початок звітного періоду	137 133
Нерозподілений прибуток за звітний період	25 536
Усього власного капіталу	582 848
Довгострокові зобов'язання	
Довгострокові кредити банків	206 654
Заборгованість за облігаціями	70
Усього довгострокових зобов'язань	206 724

1	2
Поточні зобов'язання	
Торгова кредиторська заборгованість	2 503
Короткострокові кредити банку	350
Розрахунки з бюджетом	50
Розрахунки з працівниками з заробітної плати	375
Інша кредиторська заборгованість	36
Усього поточних зобов'язань	3 314
Баланс	792 886

Для складання консолідованого балансу необхідно мати таку інформацію: відсоток акцій дочірнього підприємства, які придбало материнське два роки тому складає 80 %; на дату покупки прибуток дочірнього підприємства складає €300 000; знецінення гудвілу з дати придбання складає €50 000.

Таблиця 5.3

**Баланс, складений дочірнім підприємством,
на 31 грудня поточного року**

Статті балансу	Сума, тис. євро
1	2
Непоточні активи	
Основні засоби	196 420
Нематеріальні активи	420
Усього непоточних активів	196 840
Поточні активи	
Виробничі запаси	18 800
Готова продукція	1 310
Торгова дебіторська заборгованість	1 173
Поточні інвестиції	14
Кошти в касі	6
Овердрафт	39
Усього поточних активів	21 342
Баланс	218 182
Власний капітал	
Акціонерний капітал	24 920
Резерв переоцінки	17

1	2
Нерозподілений прибуток на початок звітнього періоду	45 640
Нерозподілений прибуток за звітний період	5 740
Усього власного капіталу	76 317
Довгострокові зобов'язання	
Довгострокові кредити банків	140 000
Усього довгострокових зобов'язань	140 000
Поточні зобов'язання	
Торгова кредиторська заборгованість	834
Короткострокові кредити банку	70
Розрахунки з бюджетом	17
Розрахунки з працівниками з заробітної плати	126
Розрахунки з материнським підприємством	792
Інша кредиторська заборгованість	26
Усього поточних зобов'язань	1 865
Баланс	218 182

Для складання консолідованого балансу необхідно розрахувати чисті активи дочірнього підприємства, частку меншості, гудвіл у консолідованому балансі та нерозподілений прибуток у консолідованому балансі.

Змістовий модуль 2

Облік активів, власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ. Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами

Рівень 1. Визначити собівартість запасів.

Які з перелічених статей витрат слід включити до собівартості запасів: 1) комісійну винагороду посередникам; 2) ввізні мита; 3) витрати на утримання відділу закупівель; 4) витрати на доставку товару зі складу зберігання; 5) втрати товару понад норми природного убутку; 6) витрати на утримання складу готової продукції; 7) витрати на страхування запасів під час доставки від постачальника; 8) витрати на маркетингові дослідження ринку сировини; 9) витрати на утримання апарату управління; 10) знижки з купівельної вартості; 11) витрати на відрядження продавців; 12) комісію і вартість послуг брокера; 13) витрати на зберігання матеріалів, зазнаних після їх отримання,

які необхідні для забезпечення виробничого процесу; 14) зарплату співробітників відділу збуту; 15) витрати за гарантіями; 16) витрати на дослідження нових продуктів; 17) витрати на аудит та податкове консультування?

Рівень 2. Необхідно розрахувати суму рахунків, оплату яких підприємство припускає не одержати, та нарахувати резерв сумнівних боргів. Відобразити бухгалтерські операції на рахунках обліку. Поясніть, за яких обставин резерв сумнівних боргів буде мати дебетовий залишок до коригування.

На основі аналізу дебіторської заборгованості підприємство "Блокер" виконує розрахунок за неоплаченими рахунками.

31 грудня бухгалтер підготував такий перелік непогашеної дебіторської заборгованості підприємства (табл. 5.4).

Резерв на сумнівні борги в цей момент має дебетовий залишок у розмірі € 210.

Дебітор "Альтаір" визнано неплатоспроможним, тому його заборгованість у сумі € 105 списано за рахунок резерву сумнівних боргів. Після списання дебіторської заборгованості підприємство "Альтаір" надіслало € 45 як часткове погашення списаної дебіторської заборгованості.

Таблиця 5.4

Непогашена дебіторська заборгованість підприємства "Блокер"

Інтервал часу	Сума заборгованості, €	Передбачувані рахунки, які не будуть оплачені	
		%	Сума, €
Непрострочені	63 650	2	
Прострочені від 1 до 30 днів	8 220	4	
від 31 до 60 днів	4 930	20	
від 61 до 90 днів	3 200	30	
більше ніж 90 днів	1 540	50	
Усього			

Рівень 3. За допомогою наведеної нижче інформації на 31 грудня 20__ року по підприємству "Альфа" необхідно скласти коригувальні

проведення, заповнити трансформаційну таблицю (пробний баланс, коригувальні проведення, пробний баланс після коригування, звіт про прибутки та збитки, звіт про зміни у власному капіталі, остаточний баланс) та провести горизонтальний та вертикальний аналіз форм фінансової звітності. Наприкінці звітного періоду було виявлено, що деякі операції не знайшли відображення на рахунках обліку:

1. Ще не відображено дохід від реалізації товарів 30 грудня. Загальна сума доходу становила € 30 000, із яких третину сплачено грошовими коштами до каси підприємства.

2. Не списано реалізовані товари з балансу в сумі € 28 400.

3. Ще не нараховано витрати на рекламу в сумі € 3 000.

4. Не відображено в обліку вилучення з каси 31 грудня на свої власні потреби € 5 000.

Інформація щодо сальдо рахунків підприємства "Альфа" на 31 грудня 20__року, €:

Товари	30 420
Офісне устаткування	22 100
Рахунки до сплати	14 950
Зарплата до виплати	2 600
Накопичений знос офісного устаткування	8 320
Рахунок у банку	2 210
Статутний капітал	20 800
Рахунки до одержання	31 200
Додатковий капітал	7 540
Дохід від реалізації	246 090
Собівартість реалізованих товарів	128 700
Повернення проданих товарів	20 540
Витрати на рекламу	2 990
Витрати на оплату праці продавців	29 900
Витрати на оплату праці офісних працівників	22 100
Витрати на знос офісного устаткування	10 140

6. Самостійна робота

Самостійна робота студента (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання студенти виконують самостійно під методичним керівництвом викладача.

Мета СРС – засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у студентів загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця вищого рівня кваліфікації.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи студентів денної форми навчання, визначено навчальним планом і становить 73,33 % (110 годин) від загального обсягу навчального часу на вивчення дисципліни (150 годин). У ході самостійної роботи студент має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними і практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, брати на себе відповідальність за якість власної професійної підготовки. СРС містить у собі: опрацювання лекційного матеріалу; опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів та понять із тем дисципліни; підготовку до практичних занять; поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань; виконання завдань для самостійного опрацювання з вивченої теми; написання есе (наукової статті) на задану проблематику; пошук (підбір) та огляд літературних джерел на задану проблематику дисципліни; аналітичний розгляд наукової публікації; контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики; підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю; систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до модульного контролю (колоквіуму).

Необхідним елементом успішного засвоєння навчального матеріалу дисципліни є самостійна робота студентів із національними та міжнародними стандартами бухгалтерського обліку, вітчизняною та зарубіжною спеціальною обліковою літературою, статтями в періодичних виданнях з обліку. Для цього рекомендовано опрацьовувати законодавчі та нормативні акти з обліку, які публікують в офіційних виданнях: "Урядовий кур'єр", "Голос України", "Відомості Верховної Ради України", аналітичні коментарі та проблемні статті в періодичних виданнях: "Бухгалтерія", "Податки і бухгалтерський облік", "Бухгалтерський облік і аудит", "Главбух", "Бухгалтер", "Дебет-Кредит", "Бухгалтерія. Податки. Бізнес", "Актуальні проблеми

економіки", "Бухгалтерський тиждень", "Баланс", "Все про бухгалтерський облік", "Енциклопедія бухгалтера та економіста", "Бібліотека главбуха", "Дебет-Кредит в торгівлі", "Будівельна бухгалтерія" та ін.

Основні види самостійної роботи, які запропоновані студентам для засвоєння теоретичних знань із навчальної дисципліни, наведено в табл. 6.1.

Таблиця 6.1

Завдання для самостійної роботи студентів та форми контролю за нею

Назва теми	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю за СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами				
<i>Тема 1.</i> Сутність, статус та застосування МСФЗ	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	4	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [4; 5; 7 – 24; 26 – 32; 42 – 49; 52 – 58; 60; 63; 67; 69 – 79]
<i>Тема 2.</i> Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику, підготовка до контрольної роботи	5	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 34; 36; 77; 78]
<i>Тема 3.</i> Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	6	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [7; 33; 44; 47; 57 – 63]

1	2	3	4	5
<i>Тема 4.</i> Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	6	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [7; 33; 44; 47;57 – 63]
<i>Тема 5.</i> Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	5	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [7; 33; 44; 47;57 – 63]
<i>Тема 6.</i> Особливості складання звіту про рух грошових коштів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	5	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [7; 33; 44; 47;57 – 63]
<i>Тема 7.</i> Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичного заняття, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику, підготовка до колоквиуму	8	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [7; 33; 44; 47;57 – 63]
Усього за змістовим модулем 1		40		
Змістовий модуль 2				
Облік активів, власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ.				
Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами				
<i>Тема 8.</i> Облік поточних активів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику, підготовка до контрольної роботи	13	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 25, 37, 62; 77; 78]

Продовження табл. 6.1

1	2	3	4	5
<i>Тема 9.</i> Облік необоротних активів	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику, підготовка до колоквиуму	13	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 25, 37, 62; 77; 78]
<i>Тема 10.</i> Облік оренди. Облік інвестицій	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	9	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 77; 78]
<i>Тема 11.</i> Облік зобов'язань та власного капіталу	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	7	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 77; 78]
<i>Тема 12.</i> Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	7	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [6; 20; 22; 35; 77; 78]
<i>Тема 13.</i> Вплив коливань курсів валют та інфляції. Коригування помилок	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику	8	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 61; 66; 77; 78]
<i>Тема 14.</i> Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику, підготовка до колоквиуму	8	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю, включення питань у поточний контроль	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20, 22; 66; 77; 78]

1	2	3	4	5
Тема 15. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	Вивчення лекційного матеріалу, підготовка до практичних занять, виконання завдань для самоконтролю, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на задану тематику, підготовка до колоквиуму	5	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	Основна: [1 – 3]. Додаткова: [20; 22; 38 – 41; 50; 51; 59; 68; 77; 78]
Усього за змістовим модулем 2		70		
Усього за модулями		110		

6.1. Проблематика есе (наукової статті) із навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ

1. Порівняльна характеристика МСБО, GAAP та П(С)БО.
2. Гармонізація та стандартизація бухгалтерського обліку в сучасних економічних умовах.
3. Концептуальна основа складання та подання фінансових звітів.
4. Вплив міжнародних організацій на формування бухгалтерського обліку різних країн.
5. Необхідність у застосуванні МСФЗ для лістингових підприємств.
6. Рівні застосування регламенту бухгалтерського обліку та їх характеристика.
7. Шляхи підготовки бухгалтерів та аудиторів до вимог МСФЗ.
8. Порівняльна характеристика складання плану рахунків за МСФЗ та національним законодавством.

Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів

1. Порівняльна характеристика основних принципів складання фінансової звітності в Україні (згідно з П(С)БО) та у країнах Європи (згідно з МСФЗ).
2. Порівняльна характеристика основних принципів складання фінансової звітності в Україні (згідно з П(С)БО) та у країнах Європи (згідно з Концептуальною основою).

3. Відмінності та спільні риси якісних характеристик інформації за законодавством України та МСФЗ.

4. Порівняльна характеристика складання приміток до фінансової звітності за законодавством України та МСФЗ.

Тема 3. Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)

1. Методичні аспекти складання балансу (звіту про фінансовий стан) за законодавством України та МСФЗ.

2. Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан) у різних країнах світу.

Тема 4. Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)

1. Методичні аспекти складання звіту про прибутки та збитки за законодавством України та МСФЗ.

2. Порівняльна характеристика складання звіту про прибутки та збитки у різних країнах світу.

Тема 5. Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі

1. Методичні підходи до складання звіту про зміни у власному капіталі за законодавством України та МСФЗ.

2. Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі у різних країнах світу.

Тема 6. Особливості складання звіту про рух грошових коштів

1. Особливості складання звіту про рух грошових коштів за законодавством України та МСФЗ.

2. Порівняльна характеристика складання звіту про рух грошових коштів у різних країнах світу.

Тема 7. Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності

1. Особливості складання консолідованої звітності за МСФЗ.

2. Методичні аспекти складання сегментної звітності за законодавством України та МСФЗ.

Тема 8. Облік поточних активів

1. Порівняльна характеристика обліку касових операцій за законодавством України та МСФЗ.
2. Порівняльна характеристика первинної документації з обліку грошових коштів західних та українських компаній.
3. Спільні риси та відмінності списання безнадійної дебіторської заборгованості, відповідно до П(С)БО та МСФЗ.
4. Методичні аспекти формування резерву безнадійних боргів за міжнародним та національним законодавствами.
5. Проблема вибору методу оцінки вибуття запасів та його вплив на фінансовий результат діяльності компаній за П(С)БО та МСФЗ.
6. Вплив на облікову політику запасів вибору системи їх обліку: міжнародний досвід.
7. Підходи до відображення запасів у фінансовій звітності за П(С)БО та МСФЗ.
8. Значення векселів в умовах ринкової економіки, визначення та облік за П(С)БО та МСФЗ.

Тема 9. Облік необоротних активів

1. Способи придбання основних засобів (нематеріальних активів) та методи їх оцінки за П(С)БО та МСФЗ.
2. Особливості відображення в обліку інвестиційної нерухомості за П(С)БО та МСФЗ.
3. Особливості обліку природних ресурсів за МСФЗ.
4. Проблеми вибору методу нарахування амортизації необоротних активів та його вплив на фінансові результати діяльності компаній за П(С)БО та МСФЗ.

Тема 10. Облік оренди. Облік інвестицій

1. Особливості відображення орендних операцій в обліку та звітності орендаря за П(С)БО та МСФЗ.
2. Порівняльна характеристика відображення орендних операцій в обліку та звітності орендодавця за П(С)БО та МСФЗ.
3. Методичні аспекти розкриття інформації про орендні операції у фінансовій звітності за П(С)БО та МСФЗ.
4. Характеристика обліку інвестицій в асоційовані компанії за МСФЗ.
5. Фінансова звітність щодо частки у спільних підприємствах.

6. Методи оцінки перекласифікації інвестицій та їх відображення в обліку за МСФЗ та згідно з українським законодавством.

7. Відображення в обліку нарахування та списання дисконту або премії за П(С)БО та МСФЗ.

8. Характеристика методів і моделей оцінки платежу на основі акції за МСФЗ.

9. Методичні аспекти розкриття інформації про фінансові інструменти у фінансовій звітності за П(С)БО та МСФЗ.

Тема 11. Облік зобов'язань та власного капіталу

1. Відображення розрахунків із виплат працівників за МСФЗ та П(С)БО.

2. Особливості нарахування та обліку пенсійних зобов'язань за МСФЗ та П(С)БО.

3. Види програм пенсійного забезпечення в Україні та зарубіжних країнах.

4. Облігація як засіб залучення капіталу в різних країнах: визначення та облік.

5. Методика обліку лізингових зобов'язань за міжнародним та національним законодавствами.

6. Особливості розкриття інформації про зобов'язання у фінансовій звітності за МСФЗ та П(С)БО.

7. Особливості обліку власного прибутку та відображення прибутку в індивідуальних підприємствах за МСФЗ.

8. Особливості обліку власного прибутку та відображення прибутку в товариствах за МСФЗ.

9. Особливості обліку власного прибутку та відображення прибутку в корпораціях за МСФЗ.

10. Порівняльна характеристика обліку власного капіталу за національним законодавством та МСФЗ.

11. Методичні аспекти обліку різних видів дивідендів за МСФЗ та П(С)БО.

12. Розкриття інформації про зміни у власному капіталі у фінансовій звітності за МСФЗ та П(С)БО: порівняльний аналіз.

Тема 12. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток

1. Поняття, визнання й оцінка доходів від усіх видів діяльності за МСФЗ та П(С)БО.

2. Витрати на виробництво продукції: поняття, класифікація та групування в різних країнах: теоретичні та методичні аспекти.

3. Методика визначення фінансового результату в країнах Європи і США та порівняння її з вітчизняною.

4. Порівняльна характеристика систем обліку витрат в управлінському обліку країн Європи і США.

5. Спільні риси і відмінності обліку витрат у Франції та в Україні.

6. Мета, завдання та значення управлінського обліку за кордоном і в Україні.

7. Визначення тимчасових різниць між обліковим та податковим прибутком за МСФЗ та П(С)БО.

8. Порівняльна характеристика обліку податку на прибуток за МСФЗ та П(С)БО.

9. Методичні аспекти розкриття інформації про доходи, витрати та податок на прибуток у фінансовій звітності за міжнародними та національними стандартами.

Тема 13. Вплив коливань курсів валют та інфляції. Коригування помилок

1. Особливості визнання та обліку курсової різниці за МСФЗ та П(С)БО.

2. Порівняльна характеристика обліку та складання звітності в умовах зміни цін та інфляції за міжнародним та національним законодавствами.

3. Методичні аспекти розкриття інформації про вплив змін валютних курсів та інфляції у фінансовій звітності за МСФЗ та П(С)БО.

4. Особливості коригування помилок у фінансовій звітності за МСФЗ та П(С)БО.

Тема 14. Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами

1. Особливості аналізу звіту про фінансовий стан за міжнародними стандартами фінансової звітності.

2. Специфіка аналізу звіту про прибутки та збитки за міжнародними стандартами.

3. Особливості аналізу звіту про зміни у власному капіталі за міжнародними стандартами.

4. Специфічні риси проведення аналізу звіту про рух грошових коштів за міжнародними стандартами.

Тема 15. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ

1. Особливості формування облікової політики за МСФЗ.
2. Порівняльна характеристика складових частин облікової політики в Україні та зарубіжних країнах.
3. Трансформація української звітності до міжнародних стандартів.
4. Практика переходу підприємства на МСФЗ.

6.2. Контрольні запитання для самодіагностики

Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ

1. Мета та шляхи гармонізації фінансової звітності.
2. Сутність міжнародних стандартів фінансової звітності.
3. Класифікація МСФЗ.
4. Організація діяльності Ради МСБО.
5. Процедури розроблення МСФЗ. Статус МСФЗ.
6. Сфера застосування МСФЗ у світовій та вітчизняній практиках обліку.
7. Порівняльна характеристика МСФЗ, US GAAP та П(С)БО.

Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів

1. Користувачі фінансової звітності та їх інформаційні потреби.
2. Склад та призначення компонентів фінансової звітності.
3. Визнання елементів фінансової звітності.
4. Вимоги та припущення до інформації, наданої у фінансових звітах.
5. Якісні характеристики фінансової звітності.
6. Інформація, яку подають як додатки до фінансової звітності.
7. Взаємозв'язок між інформацією в різних формах фінансової звітності.

Тема 3. Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)

1. Елементи балансу, критерії їх визнання та оцінювання.
2. Структура та зміст балансу.
3. Моделі та форми балансу.

Тема 4. Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)

1. Призначення та елементи звіту про прибутки та збитки.
2. Структура та зміст звіту про прибутки та збитки.

3. Способи подання звіту про прибутки та збитки.
4. Методика розрахунку прибутку на акцію.

Тема 5. Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі

1. Структура та зміст звіту про зміни у власному капіталі.
2. Підходи до розкриття змін у власному капіталі.

Тема 6. Особливості складання звіту про рух грошових коштів

1. Структура та зміст звіту про рух грошових коштів.
2. Методика складання звіту про рух грошових коштів.
3. Подання та розкриття інформації про рух грошових коштів.

Тема 7. Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності

1. Визначення сегментів та їх види.
2. Елементи звітності та облікова політика сегмента.
3. Призначення, сфера застосування та порядок подання консолідованої фінансової звітності.
4. Процедура консолідації фінансових звітів.
5. Розкриття інформації про консолідацію фінансових звітів.

Тема 8. Облік поточних активів

1. Визнання грошових коштів та їх еквівалентів.
2. Облік руху грошових коштів та їх еквівалентів.
3. Сутність та види дебіторської заборгованості.
4. Визначення й оцінювання дебіторської заборгованості.
5. Відображення в обліку торгових знижок та грошових знижок (знижок за оплату у визначений термін).
6. Визначення сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості.
7. Методи списання безнадійної заборгованості.
8. Відображення в обліку формування резерву сумнівних боргів та списання безнадійної дебіторської заборгованості.
9. Способи формування резерву сумнівних боргів за методами.
10. Визначення запасів, критерії визнання запасів активами, склад запасів.
11. Характеристики систем обліку запасів.
12. Особливості обліку запасів відповідно до постійної та періодичної систем обліку.

13. Особливості застосування різних методів вибуття запасів за постійною та періодичною системою обліку.

Тема 9. Облік необоротних активів

1. Визначення основних засобів та нематеріальних активів, критерії визнання їх активами.

2. Класифікація необоротних активів, види їх оцінок.

3. Склад первісної вартості основних засобів та нематеріальних активів.

4. Облік надходження та вибуття основних засобів та нематеріальних активів.

5. Облік поточних витрат на модернізацію та підтримку у придатному стані основних засобів та нематеріальних активів .

6. Методи нарахування амортизації, порядок визначення сум амортизаційних відрахувань та їх облік.

7. Визначення, визнання та оцінка інвестиційної нерухомості.

8. Облік інвестиційної нерухомості.

9. Класифікація та оцінка непоточних активів, призначених для продажу.

10. Подання та розкриття інформації про закінчену діяльність та непоточні активи, призначені для продажу.

Тема 10. Облік оренди. Облік інвестицій

1. Класифікація оренди.

2. Розподіл орендних платежів за ефективною ставкою.

3. Облік фінансової та операційної оренди в орендаря.

4. Облік фінансової та операційної оренди в орендодавця.

5. Інформація про орендні операції, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

6. Визначення та класифікація фінансових інструментів, їх визнання.

7. Особливості оцінювання фінансових інвестицій.

8. Облік наявності та руху короткотермінових фінансових інвестицій.

9. Інструменти, об'єкти та ефективність хеджування, його оцінювання.

10. Визнання платежів на основі акцій, здійснюваний інструментами капіталу.

11. Інформація про фінансові інструменти, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

12. Перекласифікація інвестицій.

13. Розкриття інформації про платежі на основі акцій.

Тема 11. Облік зобов'язань та власного капіталу

1. Визначення та класифікація зобов'язань. Визнання зобов'язань.
2. Облік короткотермінових зобов'язань.
3. Облік довготермінових зобов'язань.
4. Інформація про зобов'язання, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.
5. Визначення та класифікація власного капіталу, його структура.
6. Методи розподілу прибутків та збитків у товаристві.
7. Облік перереєстрації та ліквідації товариства та випуску акцій.

Тема 12. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток

1. Визначення та класифікація доходів та витрат. Оцінка та визнання доходів та витрат за сутністю операцій.
2. Облік доходів та витрат від різних видів діяльності підприємства.
3. Взаємозв'язок між бухгалтерським та податковим обліком.
4. Визначення тимчасової різниці та відображення її в обліку.
5. Інформація про доходи, витрати та витрати на прибуток, яку необхідно розкрити у фінансовій звітності підприємства.

Тема 13. Вплив коливань курсів валют та інфляції. Корегування помилок

1. Відображення операцій в іноземній валюті у функціональній валюті підприємства.
2. Визнання та відображення курсової різниці в обліку.
3. Методи відображення впливу цін та їх застосування.
4. Розкриття інформації про вплив змін валютних курсів та інфляції у фінансовій звітності.
5. Застосування коригувальних проведення.
6. Формування робочої (трансформаційної) таблиці.

Тема 14. Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами

1. Основні напрями та показники аналізу балансу (звіту про фінансовий стан).
2. Основні напрями аналізу звіту про прибутки та збитки.
3. Основні напрями аналізу балансу звіту про зміни у власному капіталі.
4. Основні напрями аналізу звіту про рух грошових коштів.

Тема 15. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ

1. Визначення та структура облікової політики.
2. Етапи облікового циклу.
3. Етапи роботи із трансформаційною таблицею.
4. Вибір облікової політики під час переходу на МСФЗ.
5. Практика трансформації української звітності у МСФЗ.
6. Особливості визнання елементів фінансової звітності за першого застосування МСФЗ.
7. Інформація, яку необхідно розкрити в першій звітності за МСФЗ.

7. Індивідуально-консультативна робота

Індивідуально-консультативну роботу здійснюють за графіком індивідуально-консультативної роботи у формі консультацій, перевірки виконання завдань для самостійного вирішення, перевірки та захисту завдань, винесених на поточний контроль тощо.

Формами організації індивідуально-консультативної роботи є:

- а) засвоєння теоретичного матеріалу:
консультації: індивідуальні (запитання – відповідь), групові (розгляд типових прикладів – ситуацій);
- б) засвоєння практичного матеріалу:
консультації індивідуальні та групові;
- в) комплексне оцінювання засвоєння програмного матеріалу:
індивідуальне здавання виконаних робіт.

8. Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, лекції-дискусії, робота в малих групах, мозкові атаки, кейс-метод, презентації, банки візуального супроводу (табл. 8.1 та 8.2).

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначають не тільки методикою й технікою викладання, але й високою ефективністю навчального процесу, який виявляється у: високій мотивації студентів; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні

самосвідомості студентів; формуванні здатності приймати самостійні рішення; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні здатності до соціальної інтеграції; набутті навичок у вирішенні конфліктів; розвитку здатності до знаходження компромісів.

Таблиця 8.1

**Розподіл форм і методів активізації процесу навчання
за темами навчальної дисципліни**

Тема	Практичне застосування навчальних технологій
1	2
<i>Тема 1.</i> Сутність, статус та застосування МСФЗ	Лекція-дискусія з питань особливостей ведення обліку за національними та міжнародними стандартами; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 2.</i> Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	Лекція-дискусія; презентація результатів; банки візуального супроводу із питань особливостей складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів.
<i>Тема 3.</i> Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)	Лекція-дискусія з особливостей складання балансу (звіту про фінансовий стан); мозкові атаки щодо визначення оцінки деяких статей необоротних та оборотних активів для відображення в балансі. Мозкові атаки щодо складання балансу; кейс-метод, який застосовують у процесі складання приміток до фінансової звітності підприємства; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 4.</i> Особливості складання звіту про прибутки та збитки (звіту про фінансові результати)	Проблемна лекція; мозкові атаки щодо складання звіту про прибутки та збитки; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 5.</i> Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі	Лекція-дискусія; мозкові атаки щодо складання звіту про прибутки та збитки; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 6.</i> Особливості складання звіту про рух грошових коштів	Проблемна лекція; мозкові атаки щодо складання звіту про рух грошових коштів; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 7.</i> Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності	Проблемна лекція; мозкові атаки щодо складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 8.</i> Облік поточних активів	Проблемна лекція з питань обліку грошових коштів та рахунків до отримання, створення резерву сумнівних боргів; презентація результатів роботи в малих групах; банки візуального супроводу

1	2
<i>Тема 9.</i> Облік необоротних активів	Проблемна лекція з питань обліку основних засобів, нематеріальних активів, інвестиційної нерухомості та непоточних активів, призначених для продажу, за вимогами МСФЗ; робота в малих групах; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 10.</i> Облік оренди. Облік інвестицій	Міні-лекція з питань порівняння ведення обліку орендних операцій в орендодавця та орендаря обліку інвестицій за МСФЗ та П(С)БО; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 11.</i> Облік зобов'язань та власного капіталу	Лекція-дискусія з питань відображення в обліку різних видів зобов'язань, порівняння відображення в обліку складових частин власного капіталу та його руху; робота в малих групах; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 12.</i> Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток	Лекція-дискусія з питання визнання доходів та витрат; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 13.</i> Вплив коливань курсів валют та інфляції. Коригування помилок	Міні-лекція з питання відображення в обліку впливу коливань курсів валют та інфляції Кейс-метод, який застосовують у процесі складання робочої (трансформаційної) таблиці, необхідної для коригування помилок у головному журналі; робота в малих групах; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 14.</i> Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами	Міні-лекція з питань аналізу форм фінансової звітності; презентація результатів; банки візуального супроводу
<i>Тема 15.</i> Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	Проблемна лекція з питання переходу українських підприємств на міжнародні стандарти обліку та звітності; презентація результатів роботи в малих групах; рольова гра щодо першого складання звітності за МСФЗ; банки візуального супроводу

Таблиця 8.2

Використання методик активізації процесу навчання

Тема	Практичне застосування методик	Методики активізації процесу навчання
1	2	3
<i>Тема 1.</i> Сутність, статус та застосування МСФЗ	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 2.</i> Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації, кейс-метод, рольова гра, мозкові атаки

Закінчення табл. 8.2

1	2	3
<i>Тема 3.</i> Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 4.</i> Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 5.</i> Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 6.</i> Особливості складання звіту про рух грошових коштів	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 7.</i> Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 8.</i> Облік поточних активів	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 9.</i> Облік необоротних активів	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 10.</i> Облік оренди. Облік інвестицій	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 11.</i> Облік зобов'язань та власного капіталу	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 12.</i> Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації
<i>Тема 13.</i> Вплив коливань курсів валют та інфляції. Коригування помилок	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації, кейс-метод
<i>Тема 14.</i> Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації, кейс-метод
<i>Тема 15.</i> Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	Завдання для виконання в аудиторії, завдання для самоконтролю	Робота в малих групах, презентації, рольова гра

Лекції проблемного характеру – один із найважливіших елементів проблемного навчання студентів. Вони передбачають разом із розглядом основного лекційного матеріалу встановлення та розгляд кола проблемних питань дискусійного характеру, які недостатньо розроблені в науці й мають актуальне значення для теорії та практики. Лекції проблемного характеру відрізняються поглибленою аргументацією матеріалу, що викладають. Вони сприяють формуванню у студентів самостійного творчого мислення, прищеплюють їм пізнавальні навички. Студенти стають учасниками наукового пошуку та вирішення проблемних ситуацій.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу й характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доказів та узагальнень. Вони проводяться як частина заняття-дослідження. Міні-лекції відрізняються від повноформатних лекцій значно меншою тривалістю. Зазвичай міні-лекції тривають не більш ніж 10 – 15 хвилин і використовуються для того, щоб стисло повідомити нову інформацію всім слухачам. Міні-лекції часто застосовують як частини цілісної теми, яку бажано викладати повноформатною лекцією, щоб не втомлювати аудиторію. Тоді інформацію надають по черзі кількома окремими сегментами, між якими застосовують інші форми й методи навчання.

Лекції-дискусії передбачають обмін думками й поглядами учасників щодо цієї теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди й переконання, виробляють уміння формулювати думки та висловлювати їх, навчають оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Робота в малих групах дає змогу структурувати практичні заняття за формою і змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування особистісних якостей та досвіду соціального спілкування.

Мозкові атаки – метод вирішення невідкладних завдань, сутність якого полягає в тому, щоб висловити якомога більшу кількість ідей за дуже обмежений проміжок часу, обговорити та здійснити їх селекцію.

Презентації – виступи перед аудиторією, що використовують для подання певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, проектних робіт. Презентації можуть бути як індивідуальними, наприклад виступ одного слухача, так і колективними, тобто виступи двох та більше слухачів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів

і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, складних конфліктних випадків, проблемних ситуацій у процесі вивчення навчального матеріалу.

Банки візуального супроводу сприяють активізації процесу навчання за темами навчальної дисципліни за допомогою наочності.

9. Методи контролю

Система оцінювання сформованих компетентностей (див. табл. 2.1) у студентів урахує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни, передбачають лекційні, практичні заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюють за накопичувальною 100-бальною системою. Відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця, контрольні заходи містять у собі:

поточний контроль, що здійснюють протягом семестру під час проведення лекційних та практичних занять і оцінюють сумою набраних балів (максимальна сума – 60 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті *інтегровану* оцінку результатів навчання студента після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни – змістового модуля;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі семестрового екзамену відповідно до графіка навчального процесу.

Поточний контроль із цієї навчальної дисципліни проводять у таких формах: активна робота на лекційних заняттях; активна участь у виконанні практичних завдань та презентації матеріалу; захист завдань для самостійного вирішення; перевірка есе (наукової статі) на задану тематику; проведення поточного тестування; експрес-опитування.

Модульний контроль із цієї навчальної дисципліни проводять у формі колоквиуму. **Колоквиум** – це форма перевірки й оцінювання знань студентів у системі освіти у вищих навчальних закладах. Здійснюють як проміжну перевірку знань та навичок студентів із ініціативи викладача.

Шляхом поточного оцінювання протягом семестру студент може отримати максимальну кількість балів – 60.

Формою підсумкового контролю є екзамен, за який студент може отримати максимальну кількість балів – 40.

**Зразок завдань екзаменаційного білету з навчальної дисципліни
"Фінансова звітність за міжнародними стандартами та її аналіз"**

Харківський національний економічний університет ім. Семена Кузнеця

Спеціальність 8.071.31 "Облік і оподаткування"

Навчальна дисципліна *Фінансова звітність за міжнародними стандартами та її аналіз*

Курс 1м Семестр 2

ЕКЗАМЕНАЦІЙНИЙ БІЛЕТ

Завдання 1 (стереотипне). У наведеній таблиці необхідно заповнити невідомі суми та проаналізувати діяльність підприємств.

Показники діяльності різних підприємств, ум. од.

Показники	Підприємства		
	Альфа	Бета	Гамма
Дохід від реалізації	?	343 400	540 000
Товари на початок року	52 600	?	90 000
Чисті закупівлі	175 300	255 600	?
Товари на кінець року	52 200	108 000	63 000
Собівартість реалізованих товарів	?	?	407 000
Валовий прибуток	85 300	98 000	?
Витрати	?	50 000	48 000
Прибуток до оподаткування	6 000	?	?

Необхідно відобразити здійснені бухгалтерські операції на рахунках обліку.

Завдання 2 (стереотипне). Дебіторська заборгованість підприємства "Таврія" наприкінці року становить 45 000 дол. Несплати за попередні три роки становлять 6 %, 4 % та 8 % відповідно. 31.12.20__ року нараховано резерв сумнівних боргів, ураховуючи залишок резерву 400 дол. У березні наступного року списано за рахунок резерву борг у сумі 700 дол.

Завдання 3 (діагностичне). Необхідно відобразити в обліку здійснені операції з основними засобами.

Підприємство "Тріада" заплатило 84 000 євро за устаткування, що передбачалося використовувати протягом 6 років. Устаткування було

встановлено. Ліквідаційну вартість цього устаткування було оцінено в 20 000 євро.

Протягом другого року використання устаткування було встановлено новий компонент за 10 000 євро, використання якого мало підвищити продуктивність устаткування на 10 %.

Протягом третього року використання устаткування було встановлено новий компонент за 2 500 євро, використання якого мало утримувати устаткування в робочому стані.

Протягом четвертого року використання устаткування було сплачено за ремонт, що, як очікувалося, повинен був збільшити термін корисної служби устаткування з 6 до 8 років.

Завдання 4 (діагностичне). Необхідно відобразити операції підприємства із застосуванням системи постійного обліку запасів. У разі вибуття запасів на підприємстві використовують метод ФІФО.

Компанія "Глорія" мала такі залишки на рахунку "Товари" на 1 січня 20__ року: товар А – 15 шт. за ціною €50; товар Б – 10 шт. за ціною €60; товар В – 12 шт. за ціною €75.

За рік здійснено такі операції:

1) 15 січня 20__ року придбано товар А 19 шт. за ціною €50 у кредит на умовах 7/10 п/30. За третю частину товарів підприємство розрахувалося 27 січня 20__ року;

2) 18 березня 20__ року придбано у кредит товар А 10 шт. за ціною €75 на умовах 3/10 п/30. За третю частину товарів підприємство розрахувалося 20 березня 20__ року;

3) 20 травня 20__ року придбано за готівку товар В 16 шт. за ціною €100;

4) 25 червня 20__ року реалізовано у кредит товар А 18 шт. за ціною €190 на умовах 5/10 п/30. Рахунок на €2 888 був оплачений у період дії знижки.

5) 27 серпня 20__ року реалізовано у кредит товар Б 5 шт. за ціною €86;

6) 29 грудня 20__ року реалізовано за готівку товар В 15 шт. за ціною €125;

7) 31 грудня 20__ року зроблено коригування із закриття тимчасових рахунків доходів і витрат та визначено кінцевий фінансовий результат господарської діяльності за 20__ рік.

Завдання 5 (евристичне). За допомогою наведеної нижче інформації на 31 грудня 20__ року по підприємству "Альфа" необхідно скласти

коригувальні проведення, заповнити трансформаційну таблицю (пробний баланс, коригувальні проведення, пробний баланс після коригування, звіт про прибутки та збитки, звіт про зміни у власному капіталі, остаточний баланс).

Інформація щодо сальдо рахунків підприємства "Альфа" на 31 грудня 20__ року, €:

Малоцінні швидкозношувані предмети (МШП)	9 000
Дохід від реалізації товарів	396 000
Каса	7 200
Витрати на товари	144 000
Витрати на заробітну плату	108 000
Рахунки до одержання	10 080
Витрати на орендну плату	64 800
Накопичений знос устаткування	9 000
Рахунки до сплати	14 400
Передсплачена орендна плата	129 600
Устаткування	108 000
Укладення капіталу	172 800
Витрати на амортизацію устаткування	9 000
Товари	5 400

Наприкінці звітного періоду було виявлено, що деякі операції не знайшли відображення на рахунках обліку:

1. Із каси було погашено заборгованість перед постачальником у сумі €7 000.
2. МШП на кінець грудня склали €7 000.
3. Сальдо за рахунком "Передсплачена орендна плата" складено з орендної плати, сплаченої 1 жовтня 20__ року на рік уперед.
4. Не нараховано заробітну плату персоналу в сумі €500.
5. Не відображено отримання товарів від постачальника в сумі €3760.

Рахунок не сплачено.

Підсумкові бали за екзамен складаються із суми балів за виконання всіх завдань, округлених до цілого числа за правилами математики.

Алгоритм вирішення кожного завдання містить у собі окремі етапи, які відрізняються за складністю, трудомісткістю та значенням для виконання завдання. Тому окремі завдання та етапи їх вирішення оцінюють відокремлено один від одного таким чином:

Завдання 1 (7 балів):

3 бали – за правильний розрахунок недостатніх показників;

2 бали – за наявність і ґрунтовність висновку;

2 бали – за наявність пояснень щодо алгоритму розрахунку показників.

Завдання 2 (5 балів):

2 бали – за правильний розрахунок недостатніх показників та наявність пояснень щодо їх алгоритму;

2 бали – за правильність відображення на рахунках обліку;

1 бал – за наявність і ґрунтовність висновку.

Завдання 3 (7,5 балів):

4 бали – за правильний розрахунок недостатніх показників та наявність пояснень щодо їх алгоритму;

2,5 бали – за правильність відображення на рахунках обліку;

1 бал – за наявність і ґрунтовність висновку.

Завдання 4 (7,5 балів):

3 бали – за правильний розрахунок недостатніх показників та наявність пояснень щодо їх алгоритму;

3,5 бали – за правильність відображення на рахунках обліку;

1 бал – за наявність і ґрунтовність висновку.

Завдання 5 (16 балів):

6 балів – за правильність складання коригувальних проведень;

10 балів – за правильність заповнення трансформаційної таблиці (пробний баланс – 1 бал, коригувальні проведення – 2 бали, пробний баланс після коригування – 2 бали, звіт про прибутки та збитки – 2 бали, звіт про зміни у власному капіталі – 2 бали, остаточний баланс – 1 бал).

Порядок здійснення поточного оцінювання знань студентів. Оцінювання знань студента під час практичних занять виконують за накопичувальною бальною системою за такими критеріями:

розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядають;

ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;

ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядають;

уміння поєднувати теорію із практикою під час розгляду виробничих ситуацій, вирішення завдань, здійснення розрахунків у процесі виконання індивідуальних завдань та завдань, винесених на розгляд в аудиторії;

логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії, уміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки;

арифметична правильність виконання індивідуального та комплексного розрахункового завдання.

Максимально можливий бал за конкретним завданням ставиться за умови відповідності завдання студента або його усної відповіді всім зазначеним критеріям. Відсутність тієї або іншої складової частини зменшує кількість балів. Під час оцінювання завдань для самостійного вирішення увагу також приділено якості, самостійності та своєчасності здавання виконаних завдань викладачу, згідно з графіком навчального процесу. Якщо якусь із вимог не буде виконано, то бали буде знижено.

Критерії оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів.

Загальними критеріями, за якими здійснюють оцінювання позааудиторної самостійної роботи студентів, є:

глибина і міцність знань;

рівень мислення;

уміння систематизувати знання за окремими темами;

уміння робити обґрунтовані висновки;

володіння категорійним апаратом;

навички і прийоми виконання практичних завдань;

уміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та опрацювання;

самореалізація на практичних заняттях.

Критеріями оцінювання есе (наукової статті) є:

здатність давати критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань;

уміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання;

застосування аналітичних підходів;

якість і чіткість викладення міркувань;

логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми;

самостійність виконання роботи;

грамотність подання матеріалу;

використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ;

оформлення роботи.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей студентів денної форми навчання наведена в табл. 10.1.

Таблиця 10.1

Система оцінювання рівня сформованості професійних компетентностей

Професійні компетентності	Навчальний тиждень	Години	Методи та форми навчання	Оцінювання рівня сформованості компетентностей			
				Форми контролю	Максимальний бал		
1	2	3	4	5	6		
Змістовий модуль 1					24		
Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами							
ФЗМСА 1	Засвоєння загальних принципів ведення обліку та складання звітності за міжнародними стандартами	1	Ауд.	2	Лекція Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ. Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів. Тема 3. Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			СРС	10	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на запропоновану проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю
	Знання особливостей складання фінансової звітності за міжнародними стандартами, здатність до складання всіх форм фінансової звітності	2	Ауд.	2	Лекція Тема 4. Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати). Тема 5. Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі. Тема 6. Особливості складання звіту про рух грошових коштів. Тема 7. Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття Тема 3. Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5

Продовження табл. 10.1

1	2	3	4		5	6	
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на запропоновану проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
	3	Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 4. Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
		СРС	6	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на запропоновану проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
	4	Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 5. Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
		СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на запропоновану проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
	5	Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 6. Особливості складання звіту про рух грошових коштів	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
		СРС	5	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на запропоновану проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
	6	Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 7. Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
		СРС	8	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на запропоновану проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
	7	Ауд.	2	Практичне заняття	Колоквіум за змістовим модулем 1	Колоквіум	11

1	2	3	4		5	6		
Змістовий модуль 2								
Облік активів, власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ. Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами						36		
ФЗМСА 2	Здатність відображати в обліку поточні та непоточні активи за міжнародними стандартами	8	Ауд.	2	Лекція	Тема 8. Облік поточних активів. Тема 9. Облік необоротних активів	Робота на лекції	0,5
				2	Практичне заняття	Тема 8. Облік поточних активів	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
			СРС	13	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на запропоновану проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
		9	Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 9. Облік необоротних активів	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
				СРС	13	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на запропоновану проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю
			Ауд.	2	Лекція	Тема 10. Облік оренди. Облік інвестицій. Тема 11. Облік зобов'язань та власного капіталу. Тема 12. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток. Тема 13. Вплив коливань курсів валют та інфляції. Коригування помилок	Робота на лекції	0,5
	Здатність відображати в обліку зобов'язання, капітал, доходи та витрати й коригувати помилки за міжнародними стандартами обліку та звітності	10	Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 10. Облік оренди. Облік інвестицій	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
				СРС	9	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на запропоновану проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю
			Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 11. Облік зобов'язань та власного капіталу. Тема 12. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5

Закінчення табл. 10.1

1		2	3		4		5	6	
			СРС	14	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на запропоновану проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5	
			12	Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 13. Вплив коливань курсів валют та інфляції. Коригування помилок	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5
				СРС	8	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на запропоновану проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
ФЗМСА3	Здатність інтерпретувати й використовувати інформацію, наведену у фінансовій звітності, для прийняття управлінських рішень Здатність формувати облікову політику з урахуванням вимог міжнародних стандартів стандартами	13	Ауд.	2	Лекція	Тема 14. Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами. Тема 15. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	Робота на лекції	0,5	
				2	Практичне заняття	Тема 14. Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5	
			СРС	8	Підготовка до занять	Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на запропоновану проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5	
		14	Ауд.	2	Практичне заняття	Тема 15. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ	Активна участь у виконанні практичних завдань	0,5	
			СРС	5	Підготовка до занять	Написання есе або наукової статті		9,5	
							Вивчення лекційного матеріалу, огляд нормативно-законодавчої бази, підготовка есе на запропоновану проблематику з теми	Презентація результатів, перевірка завдань для самоконтролю	1,5
		15	Ауд.	2	Практичне заняття	Колоквіум за змістовим модулем 1	Колоквіум	11	
Екзамен								40	
Загальна максимальна кількість балів із навчальної дисципліни								100	
Усього годин						150			
з них:									
аудиторні						40			
самостійна робота						120			

Розподіл балів у межах тем змістових модулів наведено в табл. 10.2.

Таблиця 10.2

Розподіл балів за темами

Поточне тестування та самостійна робота															Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2								40	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15		
1	1,5	2	2,5	2	2,5	2	2,5	2	2	1	1,5	2	2,5	2		
Колоквіум – 11							Колоквіум – 11									
24							26,5									
Написання есе або наукової статті																
9,5																

Примітка. T1, T2 ... T15 – теми змістових модулів.

Максимальну кількість балів, яку може накопичити студент протягом тижня за формами та методами навчання, наведено в табл. 10.3.

Таблиця 10.3

Розподіл балів за тижнями

Тижні змістового модуля		Лекційні заняття	Практичні заняття	Захист індивідуального завдання	Перевірка есе	Колоквіум	Усього
Змістовий модуль 1 Складання фінансової звітності за міжнародними стандартами	1 тиждень	0,5	0,5	1,5	–	–	2,5
	2 тиждень	0,5	0,5	1,5	–	–	2,5
	3 тиждень	–	0,5	1,5	–	–	2
	4 тиждень	–	0,5	1,5	–	–	2
	5 тиждень	–	0,5	1,5	–	–	2
	6 тиждень	–	0,5	1,5	–	–	2
	7 тиждень	–	–	–	–	11	11
Змістовий модуль 2 Облік активів, власного капіталу, зобов'язань, доходів та витрат за МСФЗ. Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами	8 тиждень	0,5	0,5	1,5	–	–	2,5
	9 тиждень	–	0,5	1,5	–	–	2
	10 тиждень	0,5	0,5	1,5	–	–	2,5
	11 тиждень	–	0,5	1,5	–	–	2
	12 тиждень	–	0,5	1,5	–	–	2
	13 тиждень	0,5	0,5	1,5	–	–	2,5
	14 тиждень	–	0,5	1,5	9,5	–	11,5
	15 тиждень	–	–	–	–	11	11
Усього		2,5	6,5	19,5	9,5	22	60

Підсумкову оцінку з навчальної дисципліни визначають, відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 10.4).

Таблиця 10.4

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Оцінки за цією шкалою заносять до відомостей обліку успішності, індивідуального навчального плану студента та іншої академічної документації.

11. Рекомендована література

11.1. Основна

1. Голов С. Ф. Бухгалтерський учет и финансовая отчетность по международным стандартам : практ. пособ. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко. – Харьков : Фактор, 2013. – 1000 с.

2. Голов С. Ф. Международные стандарты финансовой отчетности : практикум. / С. Ф. Голов, В. М. Костюченко – Харьков : Фактор, 2010. – 400 с.

3. Посібник з бухгалтерського обліку / Проект Tasis Європейського Союзу "Навчальна програма з бухгалтерського обліку в Україні". – Київ : Селко, 2004. – 554 с.

11.2. Додаткова

4. Аверчев И. Особенности составления отчетности по МСФО / И. Аверчев // Главбух. – 2008. – № 31. – С. 31–37.

5. Алтынбеков М. Развитие международных стандартов финансовой отчетности применительно к сфере малого бизнеса / М. Алтынбеков // Актуальні проблеми економіки. – 2013. – № 3. – С. 227–232.

6. Анікін П. Облікові методи оптимізації прибутку в рамках МСФЗ / П. Анікін // Фінансовий ринок України. – 2005. – № 9. – С. 32–34.

7. Баришнікова О. Міжнародні стандарти фінансової звітності як відображення глобалізації та реалії України / О. Баришнікова // Податкове планування. – 2012. – № 9. – С. 49–51.

8. Барышникова Е. Международные стандарты финансовой отчетности как отражение глобализации и реалии Украины / Е. Барышникова // Незалежний аудитор. – 2012. – № 8. – С. 8–9.

9. Безверхий К. Вітчизняна фінансова звітність за МСФЗ: міфологія від Мінфіну / К. Безверхий // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 2. – С. 8–12.

10. Безверхий К. В. Застосування МСФЗ для малих і середніх підприємств: реалії сьогодення та вимоги часу / К. В. Безверхий // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 5. – С. 8–12.

11. Безверхий К. В. Інформаційний комплекс облікової системи та звітність в Україні : монографія. / К. В. Безверхий. – Київ : ЦУЛ, 2014. – 183 с.

12. Бирюченко В. Изучаем отличия системы П(С)БУ и системы МСФО / В. Бирюченко // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 56. – 2012. – С. 10–12.

13. Бирюченко В. Основные несоответствия (отличия) системы П(С)БУ и системы МСФО: краткий справочник для бухгалтера / В. Бирюченко // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 59. – С. 18–21.

14. Бирюченко В. Основные отличия системы П(С)БУ и системы МСФО / В. Бирюченко // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 74. – С. 5–7.

15. Білик Р. Окремі аспекти правового статусу міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні з 2012 року / Р. Білик // Аудитор України. – 2012. – № 5. – С. 6–13.

16. Величко Е. МСФО в СНГ. Сравнительный анализ по внедрению МСФО для участников рынка ценных бумаг стран СНГ / Е. Величко // Аудитор України. – 2011. – № 6. – С. 38–50.

17. Величко О. Досвід запровадження МСФЗ у США, або сім раз відмір, а один відріж / О. Величко // Аудитор України. – 2012. – № 10. – С. 31–34.

18. Войтенко Т. Демократизация бухгалтерского учета: переход на МСФО обязательный и добровольный / Т. Войтенко // Налоги и бухгалтерский учет. – 2011. – № 63. – С. 11–35.

19. Войтенко Т. Переход на МСФО: первое применение / Т. Войтенко // Налоги и бухгалтерский учет. – 2012. – № 23. – С. 34–41.

20. Все о бухгалтерском учете. – 2014. – № 56 – 57 "МСФО: практика применения". – 64 с.

21. Гайдай М. Г. Імплементация міжнародних стандартів фінансової звітності як необхідна передумова інформаційного забезпечення інноваційного управління / М. Г. Гайдай // Фінанси України. – 2012. – № 9. – С. 69–82.

22. Главбух. – 2008. – № 35 "МСФО: теория и практика". – 64 с.

23. Голов С. Гармонизация финансовой отчетности в соответствии с планом действий "Украина-ЕС" / С. Голов // Бухгалтерский учет и аудит. – 2005. – № 4. – С. 7–16.

24. Голов С. Застосування міжнародних стандартів фінансової звітності в страховому секторі / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2010. – № 4. – С. 10–19.

25. Голов С. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку "Інвестиційна нерухомість" у вітчизняному форматі (коментар до П(С)БО 32

"Інвестиційна нерухомість") / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – № 9 – С. 8–17.

26. Голов С. Міжнародні стандарти фінансової звітності: вдосконалення та застосування / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2007. – № 11. – С. 43–58.

27. Голов С. Міжнародні стандарти фінансової звітності: зміни та поширення / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2009. – № 8. – С. 43–54.

28. Голов С. МСФЗ в Україні: шляхом спроб і помилок / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – №3. – С. 3–12.

29. Голов С. МСФЗ у законі / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 9. – С. 3–9.

30. Голов С. МСФО: статус и применение / С. Голов // Главбух. – 2008. – № 31. – С. 11–18.

31. Голов С. Розкриття інформації про діяльність публічних акціонерних товариств на основі міжнародних стандартів фінансової звітності / С. Голов // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 5. – С. 3–14.

32. Горицкая Н. Международные стандарты финансовой отчетности: учет и отчетность по строительным контрактам / Н. Горицкая // Бухгалтерия. Налоги. Бизнес. – 2007. – № 18. – С. 29–33.

33. Горицкая Н. Применение международных стандартов финансовой отчетности / Н. Горицкая // Бухгалтерия. Налоги. Бизнес. – 2007. – № 13. – С. 32–37.

34. Горицкая Н. Учет амортизации основных средств по международным стандартам финансовой отчетности / Н. Горицкая // Бухгалтерия. Налоги. Бизнес. – 2007. – № 16. – С. 13–17.

35. Горицкая Н. Учет выручки от реализации по международным стандартам финансовой отчетности / Н. Горицкая // Бухгалтерия. Налоги. Бизнес. – 2007. – № 14. – С. 30–35.

36. Горицкая Н. Учет запасов по международным стандартам финансовой отчетности / Н. Горицкая // Бухгалтерия. Налоги. Бизнес. – 2007. – № 17. – С. 26–29.

37. Горицкая Н. Учет основных средств по международным стандартам финансовой отчетности / Н. Горицкая // Бухгалтерия. Налоги. Бизнес. – 2007. – № 15. – С. 28–33.

38. Жогова О. Трансформація фінансової звітності з МСФЗ / О. Жогова // Незалежний аудитор. – 2012. – № 6–7. – С. 47–55, 32–33.

39. Зубілевич С. Трансформація фінансової звітності ПСБО – МСФЗ. Ч. 1 / С. Зубілевич // Податкове планування. – 2013. – № 2. – С. 23–34.
40. Зубілевич С. Трансформація фінансової звітності ПСБО – МСФЗ. Ч. 2. / С. Зубілевич // Податкове планування. – 2013. – № 3. – С. 28– 40.
41. Зубілевич С. Трансформація фінансової звітності ПСБО – МСФЗ. Ч. 3. / С. Зубілевич // Податкове планування. – 2013. – № 6. – С. 29–36.
42. Изучаем МСФО. Первое знакомство // Энциклопедия бухгалтера и экономиста. – 2012. – № 19. – С. 9–160.
43. Іонін Є. Проблемні аспекти фінансового аналізу в умовах впровадження в Україні Міжнародних стандартів фінансової звітності і аудиту / Є. Іонін // Аудитор України. – 2013. – № 2. – С. 17–22.
44. Каменська Т. Міжнародні стандарти фінансової звітності в Україні: сучасний стан, практика і проблеми впровадження / Т. Каменська // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 12. – С. 39–43.
45. Карпова В. МСФО: общие правила применения / В. Карпова // Бухгалтерская неделя. – 2011. – № 50. – С. 1,15, 16, 33–36.
46. Карпова В. Обучение бухгалтера МСФО: организационные и учетные моменты / В. Карпова // Бухгалтерская неделя. – 2012. – № 29. – С. 12–18.
47. Кіосак І. М. Адаптація міжнародних стандартів фінансової звітності з українською практикою бухгалтерського обліку / І. М. Кіосак // Финансовые рынки и ценные бумаги. – 2009. – № 8. – С. 22–31.
48. Кузина С. П(С)БУ и МСФО: анализ конвергенции / С. Кузина // Бухгалтерський облік і аудит. – 2015. – № 6. – С. 10–20.
49. Ловінська Л. Г. Світовий досвід запровадження міжнародних стандартів у бухгалтерському обліку державного сектору / Л. Г. Ловінська // Фінанси України. – 2012. – № 6. – С. 76–87.
50. Модеров С. Трансформация украинской отчетности в МСФО / С. Модеров // Главбух. – 2008. – № 31. – С. 41–47.
51. Модеров С. Создание учетной политики для составления отчетности по МСФО / С. Модеров // Главбух. – 2008. – № 31. – С. 48–53.
52. Москвина И. МСФО, или откуда берутся международные стандарты / И. Москвина // Баланс. – 2011. – № 99. – С. 41–44.
53. Москвина И. Примечания к финансовой отчетности по МСФО / И. Москвина // Баланс. – 2012. – № 39. – С. 32–37.
54. МСФЗ в Україні: практичний досвід впровадження // Аудитор України. – 2013. – № 5. – С. 5–11.

55.МСФО: первые шаги // Все о бухгалтерском учете. – 2013. – № 28. – С. 12–18.

56.Омелянович М. Переход на МСФО: дюжина ответов на самые актуальные вопросы / М. Омелянович // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 10. – С. 14–19.

57.Онищенко В. П. Національна система бухгалтерського обліку в контексті застосування МСФЗ та змін податкового законодавства / В. П. Онищенко // Фінанси України. – 2011. – № 7. – С. 114–124.

58.Онищенко Л. А. Міжнародні стандарти фінансової звітності та фактори ризиків інтелектуальної власності / Л. А. Онищенко // Незалежний аудитор. – 2012. – №3. – С. 52–64.

59.Орлова В. Трансформація фінансової звітності за міжнародними стандартами / В. Орлова // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 5. – С. 3–7.

60.Пархоменко В. Национальная система бухгалтерского учета и МСФО / В. Пархоменко // Главбух. – 2008. – № 31. – С. 7–10.

61.Пономаренко І. О. МСФЗ на практиці: події після звітного періоду / І. О. Пономаренко // Аудитор України. – 2012. – № 10. – С. 35–38.

62.Пономаренко І. О. МСФЗ на практиці: зменшення корисності активів / І. О. Пономаренко // Аудитор України. – 2013. – № 2. – С. 7–12.

63.Рогозный С. Алгоритм составления финансовой отчетности по МСФО / С. Рогозный // Главбух. – 2011. – № 47. – С. 22–25.

64.Рогозный С. Международные стандарты финансовой отчетности: первое знакомство / С. Рогозный // Главбух. – 2011. – № 39. – С. 23–29.

65.Руденко Л. Основные отличия системы П(С)БУ и системы МСФО / Л. Руденко, И. Чалый // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 72. – С. 12–16.

66.Свідерський Є. Концептуальні аспекти формування показників фінансової та податкової звітності з урахуванням нормативів П(С)БО 21 і МСБО 21 / Є. Свідерський // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 9. – С. 3–9.

67.Твердомед А. Основные несоответствия (отличия) системы П(С)БУ и системы МСФО: краткий справочник для бухгалтера / А. Твердомед // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 50. – С. 6–10.

68.Тютюнник П. С. Составление трансформационного баланса предприятия / П. С. Тютюнник // Бізнес Інформ. – 2011. – № 2. – С. 160–163.

69. Харламова Е. Основные отличия системы П(С)БУ и системы МСФО: краткий справочник для бухгалтера / Е. Харламова // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 69. – С. 13–15.

70. Харламова Е. Существенность в П(С)БУ и МСФО: от теории к практике / Е. Харламова // Все о бухгалтерском учете. – 2014. – №18. – С. 8–22.

71. Харламова Е. Изучаем несоответствия системы П(С)БУ и системы МСФО / Е. Харламова // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 52. – С. 11–16.

72. Харламова Е. МСФО: обзор новшеств – 2014 / Е. Харламова // Все о бухгалтерском учете. – 2014. – № 25. – С. 42–47.

73. Харламова Е. Переходный период: особенности трансформации на дату перехода / Е. Харламова // Все о бухгалтерском учете. – 2013. – № 29. – С. 7–9.

74. Харламова О. МСФЗ для малых та середніх підприємств в Україні: для кого? / О. Харламова // Аудитор України. – 2015. – № 5. – С. 46–49.

75. Чалый И. Основные несоответствия (отличия) системы П(С)БУ и системы МСФО: краткий справочник для бухгалтера / И. Чалый // Все о бухгалтерском учете. – 2012. – № 81. – С. 5–9.

76. Чудовець В. Науково-практичні проблеми впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні / В. Чудовець // Економіст. – 2012. – № 12. – С. 61–63.

77. Энциклопедия бухгалтера и экономиста. – 2010. – № 24 "Основы подготовки и предоставления финансовой отчетности по международным стандартам". – 190 с.

78. Энциклопедия бухгалтера и экономиста. – 2012. – № 42 "Трансформация финансовой отчетности в формат МСФО". – 152 с.

79. Greuning H. International Financial Reporting Standards : a Practical Guide / H. Greuning. – 5-th ed. – Washington :the World Bank, 2009. – 334 p.

11. 3. Інформаційні ресурси

80. Бухгалтер 911 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://i.factor.ua/rus/journals/buh911/>

81. Бухгалтерская неделя : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://i.factor.ua/rus/journals/bn/>.

82. Все про МСФО : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://amsfo.com.ua/nash-zhurnal/>.

83. Дебет-кредит : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://dtkk.com.ua/show/0sid034.html>.

84. Міжнародні стандарти фінансової звітності : [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_010.

85. Налоги и бухгалтерский учет : [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <https://i.factor.ua/rus/journals/nibu/>.

86. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України № 996-XIV від 16.07.1999 р. зі змінами та доповненнями : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.

Додатки

Додаток А

Таблиця А.1

Структура складових частин професійних компетентностей із навчальної дисципліни "Фінансова звітність за міжнародними стандартами та її аналіз" за Національною рамкою кваліфікацій України

65

Складові частини компетентностей, які формують у межах теми	Мінімальний досвід	Знання	Уміння	Комунікації	Автономність і відповідальність
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Сутність, статус та застосування МСФЗ					
Засвоєння загальних принципів ведення обліку та складання звітності за міжнародними стандартами	Сутність МСФЗ, їх класифікація. Процедури розроблення МСФЗ. Сфера застосування МСФЗ у світовій та вітчизняній практиці обліку. Порівняльна характеристика МСФЗ, US GAAP та П(С)БО	Знання сутності МСФЗ, їх класифікація, сфера застосування	Порівнювати МСФЗ, US GAAP та П(С)БО	Презентувати результати опрацювання нормативно-законодавчих актів щодо ведення обліку та складання звітності за міжнародними стандартами	Відповідальність за порушення нормативно-законодавчих актів щодо ведення обліку та складання звітності за міжнародними стандартами
Тема 2. Особливості складання фінансової звітності за вимогами міжнародних стандартів					
Знання особливостей складання фінансової звітності за міжнародними стандартами	Призначення та склад фінансової звітності. Вимоги до подання інформації у фінансових звітах	Знання складу фінансової звітності за міжнародними стандартами	Складати фінансову звітність за МСФЗ	Презентувати результати складання фінансової звітності за МСФЗ	Відповідальність за правильність складання фінансової звітності за МСФЗ

Продовження додатка А
Продовження табл. А.1

1	2	3	4	5	6
Тема 3. Особливості складання балансу (звіту про фінансовий стан)					
Здатність складання балансу (звіту про фінансовий стан) за МСФЗ	Порядок подання балансу	Знання технології складання балансу	Складати баланс за МСФЗ	Презентувати результати складання балансу за МСФЗ	Відповідальність за правильність складання балансу за МСФЗ
Тема 4. Особливості складання звіту про прибутки і збитки (звіту про фінансові результати)					
Здатність складання звіту про прибутки та збитки (про фінансові результати) за МСФЗ	Порядок подання звіту про прибутки та збитки	Знання технології складання звіту про прибутки та збитки	Складати звіт про прибутки та збитки за МСФЗ	Презентувати результати складання звіту про прибутки та збитки за МСФЗ	Відповідальність за правильність складання звіту про прибутки та збитки за МСФЗ
Тема 5. Особливості складання звіту про зміни у власному капіталі					
Здатність складання звіту про зміни у власному капіталі	Порядок подання звіту про зміни у власному капіталі	Знання технології складання звіту про зміни у власному капіталі	Складати звіт про зміни у власному капіталі за МСФЗ	Презентувати результати складання звіту про зміни у власному капіталі за МСФЗ	Відповідальність за правильність складання звіту про зміни у власному капіталі за МСФЗ
Тема 6. Особливості складання звіту про рух грошових коштів					
Здатність складання звіту про рух грошових коштів	Порядок подання звіту про рух грошових коштів	Знання технології складання звіту про рух грошових коштів	Складати звіт про рух грошових коштів за МСФЗ	Презентувати результати складання звіту про рух грошових коштів за МСФЗ	Відповідальність за правильність складання звіту про рух грошових коштів за МСФЗ
Тема 7. Складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності					
Здатність складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності	Порядок подання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності	Знання технології складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності	Складати фінансову звітність за сегментами та консолідовану фінансову звітність за МСФЗ	Презентувати результати складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності за МСФЗ	Відповідальність за правильність складання фінансової звітності за сегментами та консолідованої фінансової звітності за МСФЗ

1	2	3	4	5	6
Тема 8. Облік поточних активів					
Здатність відображати в обліку поточні активи за міжнародними стандартами	Визнання та облік грошових коштів та їх еквівалентів. Відображення в обліку торговельних знижок. Визначення сумнівної та безнадійної дебіторської заборгованості. Методи списання безнадійної заборгованості. Відображення в обліку формування резерву сумнівних боргів та списання безнадійної дебіторської заборгованості. Способи формування резерву сумнівних боргів. Облік розрахунків за отриманими вексями. Системи обліку запасів, їх характеристики. Особливості обліку придбання, перероблення та реалізації запасів, відповідно до постійної та періодичної системи обліку. Методи оцінки вибуття запасів	Знання визнання грошових коштів та їх еквівалентів, методів списання безнадійної заборгованості, способів формування резерву сумнівних боргів, систем обліку запасів, методів оцінки вибуття запасів. Знання особливостей обліку грошових коштів, дебіторської заборгованості і запасів за міжнародними стандартами обліку та звітності	Обліковувати грошові кошти, дебіторську заборгованість і запаси за міжнародними стандартами обліку та звітності	Презентувати результати відображення в обліку грошових коштів, дебіторської заборгованості і запасів за міжнародними стандартами обліку та звітності	Відповідальність за правильність ведення обліку поточних активів за міжнародними стандартами обліку та звітності

1	2	3	4	5	6
Тема 9. Облік необоротних активів					
Здатність відображати в обліку необоротні активи за МСФЗ	Визнання та оцінювання необоротних активів. Види оцінок необоротних активів. Склад первісної вартості основних засобів та нематеріальних активів. Особливості обліку необоротних активів за МСФЗ. Методи нарахування амортизації, порядок визначення сум амортизаційних відрахувань та їх облік	Знання визнання та оцінювання всіх видів необоротних активів. Види оцінок необоротних активів. Склад первісної вартості необоротних активів. Особливості обліку необоротних активів за МСФЗ. Методи нарахування амортизації, порядок визначення сум амортизаційних відрахувань та їх облік	Відображати в обліку наявність та рух основних засобів, нематеріальних активів, інвестиційної нерухомості, непоточних активів, призначених для продажу, за міжнародними стандартами обліку та звітності	Презентувати результати відображення в обліку наявності та руху основних засобів, нематеріальних активів, інвестиційної нерухомості, непоточних активів, призначених для продажу, за міжнародними стандартами обліку та звітності	Відповідальність за правильність ведення обліку необоротних активів за міжнародними стандартами
Тема 10. Облік оренди. Облік інвестицій					
Здатність відображати в обліку операції з орендою та фінансові інструменти та інвестиції за МСФЗ	Визнання оренди та її класифікація. Особливості обліку операційної та фінансової оренди в обліку орендаря та орендодавця за міжнародними стандартами. Визначення, визнання та класифікація фінансових інструментів. Особливості оцінювання та обліку фінансових інвестицій за МСФЗ. Хеджування грошових потоків	Знати нормативну базу щодо обліку орендних операцій, класифікацію оренди, особливості обліку операційної та фінансової оренди в обліку орендаря та орендодавця, класифікацію фінансових інструментів, особливості хеджування грошових потоків, визнання платежів на основі акцій, що здійснюються інструментами капіталу	Відображати в обліку операцій з операційної та фінансової оренди в орендаря та орендодавця та з фінансовими інструментами та інвестиціями за МСФЗ	Презентувати результати відображення в обліку операцій з операційної та фінансової оренди в орендаря та орендодавця, операції з фінансовими інструментами та інвестиціями за МСФЗ	Відповідальність за правильність ведення обліку операцій з операційної та фінансової оренди в орендаря та орендодавця та з фінансовими інструментами та інвестиціями за МСФЗ

1	2	3	4	5	6
Тема 11. Облік зобов'язань та власного капіталу					
Здатність відображати в обліку зобов'язання та капітал за міжнародними стандартами	Визначення та класифікація зобов'язань. Особливості обліку короткострокових довготермінових зобов'язань. Визначення та класифікація власного капіталу, його структура. Особливості обліку операцій із власним капіталом. Методи розподілу прибутків та збитків у товаристві. Розкриття інформації про зміни у власному капіталі у фінансовій звітності	Знати нормативну базу щодо обліку зобов'язань, їх класифікацію, особливості оцінювання та обліку, відображення в обліку поточних та довготермінових зобов'язань. Знати нормативну базу щодо обліку капіталу, його структуру, особливості відображення в обліку операцій із капіталом	Відображати в обліку поточні та довготермінові зобов'язання. Уміти розподіляти прибутки, відображати в обліку операції з капіталом за міжнародними стандартами обліку та звітності	Презентувати результати відображення в обліку операцій з поточними та довготерміновими зобов'язаннями та капіталом за міжнародними стандартами обліку та звітності	Відповідальність за правильність ведення обліку операцій з поточними та довготерміновими зобов'язаннями та капіталом за міжнародними стандартами обліку та звітності
Тема 12. Визнання доходів та витрат. Облік податку на прибуток					
Здатність відображати в обліку доходи та витрати за міжнародними стандартами обліку та звітності	Визначення та класифікація доходів та витрат. Оцінювання та визнання доходів та витрат. Розподіл доходів та витрат. Особливості обліку доходів та витрат від різних видів діяльності підприємства. Визнання податку на прибуток.	Знати нормативну базу щодо обліку доходів та витрат, оцінку та визнання доходів та витрат, особливості відображення в обліку доходів та витрат від різних видів діяльності, взаємозв'язок між бухгалтерським та податковим обліком, формування податкового звірення	Уміти відображати в обліку доходи та витрати від різних видів діяльності, визначати тимчасові податкові різниці, відображати в обліку податок на прибуток	Презентувати результати відображення в обліку доходів та витрат, податку на прибуток за міжнародними стандартами обліку та звітності	Відповідальність за правильність відображення в обліку доходів та витрат, податку на прибуток за міжнародними стандартами обліку та звітності

Закінчення додатка А
Закінчення табл. А.1

70

1	2	3	4	5	6
Тема 13. Вплив коливань курсів валют та інфляції. Коригування помилок					
Здатність відображати в обліку вплив коливань курсів валют та інфляції за МСФЗ, коригування помилок за міжнародними стандартами обліку та звітності	Визнання курсової різниці та відображення її в обліку. Вимоги щодо відображення впливу зміни ціни та інфляції в обліку та звітності. Методи відображення впливу цін та їх застосування. Визначення валют та валютних курсів. Відображення операцій в іноземній валюті. Застосування коригувальних проведення. Визначення робочої (трансформаційної) таблиці та порядок її формування	Знати нормативну базу щодо обліку валютних операцій та обліку в умовах інфляції, особливості відображення в обліку операцій в іноземній валюті та відображення впливу зміни ціни та інфляції в обліку та звітності за міжнародними стандартами. Знати порядок формування робочої (трансформаційної) таблиці	Уміти відображати в обліку операції з іноземною валютою та відображати вплив змін інфляції в обліку та звітності за міжнародними стандартами. Уміти складати коригувальні проведення та формувати трансформаційну таблицю за міжнародними стандартами обліку та звітності	Презентувати результати відображення в обліку операцій із іноземною валютою та відображати вплив інфляції на облік та звітність. Презентувати результати відображення в обліку подальших та умовних подій, формування робочої (трансформаційної) таблиці	Відповідальність за правильність відображення в обліку операцій із іноземною валютою та інфляційними змінами, подальшими та умовними подіями, складання трансформаційної таблиці за міжнародними стандартами обліку та звітності
Тема 14. Аналіз фінансової звітності за міжнародними стандартами					
Здатність проводити аналіз всіх форм фінансової звітності за МСФЗ	Методика аналізу всіх форм фінансової звітності	Знати методику аналізу балансу, звіту про прибутки та збитки, звіту про рух грошових коштів, звіту про зміни у власному капіталі	Проводити аналіз форм фінансової звітності підприємства та формувати висновки за його результатами	Презентувати результати проведеного аналізу та надавати рекомендації щодо подальшої діяльності підприємства	Відповідальність за доцільність використання методик аналізу та правильність проведення аналізу форм фінансової звітності
Тема 15. Розкриття фінансової звітності за МСФЗ					
Здатність формувати облікову політику та складати трансформаційну таблицю за МСФЗ	Структура облікової політики. Етапи роботи з трансформаційною таблицею. Етапи переходу на МСФЗ. Особливості визначення елементів фінансової звітності за першого застосування МСФЗ. Інформація, яку необхідно розкрити в першій звітності за МСФЗ	Знати порядок формування облікової політики, особливості відображення змін в обліку і звітності, послідовність роботи з трансформаційною таблицею, інформацію, яку необхідно розкрити в першій звітності за МСФЗ	Уміти формувати облікову політику підприємства за міжнародними стандартами та запроваджувати зміни до неї, а також трансформувати українську звітність до вимог міжнародних стандартів	Презентувати результати формування облікової політики підприємства та трансформації звітності, відповідно до вимог міжнародних стандартів обліку та звітності	Відповідальність за правильність формування облікової політики підприємства та трансформації звітності, відповідно до вимог міжнародних стандартів обліку та звітності

Зміст

Вступ.....	3
1. Опис навчальної дисципліни	4
2. Мета та завдання навчальної дисципліни	4
3. Програма навчальної дисципліни	8
4. Структура навчальної дисципліни.....	17
5. Теми практичних занять	19
5.1. Приклади типових практичних завдань за модулями	21
6. Самостійна робота.....	28
6.1. Проблематика есе (наукової статті) із навчальної дисципліни	32
6.2. Контрольні запитання для самодіагностики	37
7. Індивідуально-консультативна робота	41
8. Методи навчання	41
9. Методи контролю	46
10. Розподіл балів, які отримують студенти	52
11. Рекомендована література.....	58
11.1. Основна	58
11.2. Додаткова	58
11. 3. Інформаційні ресурси.....	63
Додатки.....	65

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ЗА МІЖНАРОДНИМИ СТАНДАРТАМИ ТА ЇЇ АНАЛІЗ

**Робоча програма
для студентів спеціальності
071 "Облік і оподаткування"
другого (магістерського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладачі: **Маляревський** Юрій Дмитрович
Пасенко Наталія Сергіївна

Відповідальний за видання *А. А. Пилипенко*

Редактор *К. Л. Бикова*

Коректор *Т. А. Маркова*

План 2017 р. Поз. № 3 ЕВ. Обсяг 72 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*